

ایران تووشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- دانلود آزمون به گام
- دانلود آزمون چهارچهارم و خام جی و نجاشی
- دانلود فیلم و مقاله آنلاین
- دانلور و مشاوره

IranTooshe.Ir

@irantoooshe

IranTooshe

سؤالات موضوعی فصل اول درس هندسه ۲

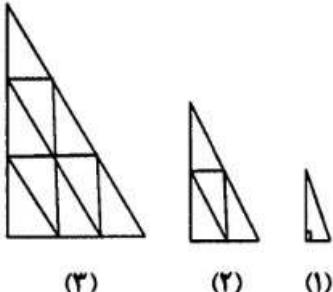
فصل یک هندسه ۲

استدلال استقرایی

۱	۳ / + نمودار	با استفاده از استدلال استقرایی و رسم چند ضلعی های محدب تا n ضلعی جدول زیر را کامل کرده و رابطه ای که مجموع زاویه های داخلی یک n ضلعی محدب را بیان می کند، بیابید.	بالا														
۲	۵ / + نمودار	وسط ضلع های چهارضلعی های زیررا به طور متواالی به هم وصل کنید و با استفاده از استدلال استقرایی، ویژگی های شکل حاصل را حدس بزنید . الف) مستطیل ب) مریع ج) متوازی الاضلاع	بالا														
۳	۶ / + نمودار	با رسم چند ضلعی های محدب تا شش ضلعی و رسم قطر های مربوط به هر رأس : <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"><tr><td style="text-align: center;">n</td><td style="text-align: center;">...</td><td style="text-align: center;">۶</td><td style="text-align: center;">۵</td><td style="text-align: center;">۴</td><td style="text-align: center;">۳</td><td style="text-align: center;">تعداد ضلع ها</td></tr><tr><td style="text-align: center;">۹</td><td style="text-align: center;">...</td><td style="text-align: center;">۹</td><td style="text-align: center;">۲</td><td style="text-align: center;">۱</td><td style="text-align: center;">۰</td><td style="text-align: center;">تعداد قطر های رسم شده از یک رأس</td></tr></table> الف) جدول مقابل را کامل کنید. ب) به کمک استدلال استقرایی بالا، رابطه ای برای تمام قطر های n ضلعی محدب بیابید.	n	...	۶	۵	۴	۳	تعداد ضلع ها	۹	...	۹	۲	۱	۰	تعداد قطر های رسم شده از یک رأس	بالا
n	...	۶	۵	۴	۳	تعداد ضلع ها											
۹	...	۹	۲	۱	۰	تعداد قطر های رسم شده از یک رأس											
۴	۷ / + نمودار	الف) یک مثلث متساوی الاضلاع به دقت رسم نمایید . وسط ضلع ها را پیدا کرده و به هم وصل کنید . ب) سه مثلثی را که در گوشه ایجاد می شود ، نگه دارید و مثلث میانی را با سیاه کردن حذف کنید . این فرآیند را روی سه مثلث دیگر تکرار کنید و با استفاده از استدلال استقرایی جدول زیر را کامل کنید . <u>(در مرحله ۲ شکل را رسم کنید.)</u> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"><tr><td style="text-align: center;">n</td><td style="text-align: center;">...</td><td style="text-align: center;">۲</td><td style="text-align: center;">۱</td><td style="text-align: center;">۰</td><td style="text-align: center;">مرحله</td></tr><tr><td style="text-align: center;">?</td><td style="text-align: center;">...</td><td style="text-align: center;">?</td><td style="text-align: center;">?</td><td style="text-align: center;">۱</td><td style="text-align: center;">تعداد مثلث ها</td></tr></table>	n	...	۲	۱	۰	مرحله	?	...	?	?	۱	تعداد مثلث ها	بالا		
n	...	۲	۱	۰	مرحله												
?	...	?	?	۱	تعداد مثلث ها												

تهیه کننده : سارا فرهادی دبیر ریاضی شهرستان سلیمان

۵

۵/۰ نمره	هزار و ۱۰	<p>مثلثهای شکلهای ۱، ۲، ۳ باهم متشابه و مثلثهای کوچک همه باهم همنهشت هستند. با توجه به شکل های زیر و با استفاده از استدلال استقرایی جدول زیر را کامل کنید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>n</th> <th>...</th> <th>4</th> <th>3</th> <th>2</th> <th>1</th> <th>شماره ی شکل</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>?</td> <td>...</td> <td>?</td> <td>9</td> <td>4</td> <td>1</td> <td>تعداد مثلثهای کوچک</td> </tr> </tbody> </table>	n	...	4	3	2	1	شماره ی شکل	?	...	?	9	4	1	تعداد مثلثهای کوچک	
n	...	4	3	2	1	شماره ی شکل											
?	...	?	9	4	1	تعداد مثلثهای کوچک											

استدلال استنتاجی

۱/۶ نمره	هزار و ۹۰	<p>قضیه: با استفاده از برهان خلف ثابت کنید، اگر در مثلثی دو زاویه نابرابر باشند، ضلع رو به رو به زاویه‌ی بزرگتر، بزرگتر است از ضلع رو به روی زاویه‌ی کوچکتر.</p>	۱
۱/۵ نمره	شصت و نه ۶۹	<p>قضیه: ثابت کنید در هر مثلث ، مجموع طول های هر دو ضلع از طول ضلع سوم بزرگتر است .</p>	۲
۱ نمره	هزار و ۹۰	<p>با استفاده از استدلال استنتاجی ثابت کنید مجموع فاصله های هر نقطه درون مثلث متساوی الاضلاع از سه ضلع آن مقداری ثابت است. سپس آن مقدار ثابت را به دست آورید.</p>	۳
۱/۲۵ نمره	شصت و نه ۶۹	<p>قضیه: ثابت کنید اگر در مثلثی دو ضلع نابرابر باشند، آنگاه زاویه مقابله به ضلع بزرگتر، بزرگتر است از زاویه مقابله به ضلع کوچکتر .</p>	۴
۱ نمره	هزار و ۹۴	<p>در مثلث متساوی الساقین ABC ، نقطه دلخواه P روی امتداد قاعده BC قرار دارد. ثابت کنید تفاضل فاصله های نقطه P از دو ساق آن مقداری ثابت است .</p>	۵
۱/۷۵ نمره	شصت و نه ۶۹	<p>قضیه: ثابت کنید در هر مثلث نیمساز هر زاویه داخلی، ضلع رو برو به آن زاویه را به نسبت دو ضلع زاویه قطع می کند.</p>	۶
۱/۲۵ نمره	شصت و نه ۶۹	<p>ثابت کنید مجموع فاصله های هر نقطه داخل مثلث از سه رأس ، از نصف مجموع سه ضلع مثلث بزرگتر است .</p>	۷

سؤالات موضوعی فصل اول درس هندسه ۲

۱ نمره	جذب ۹۲	<p>با استفاده از استدلال استنتاجی ثابت کنید اگر از یک نقطه‌ی اختیاری روی قاعده یک مثلث متساوی الساقین دو خط به موازات دو ساق رسم کنیم تا آنها را قطع کند، آنگاه مجموع طول پاره خط‌های ایجاد شده برابر طول ساق مثلث خواهد بود.</p>	۸
۱ نمره	تی ۹۳	<p>در مثلث ABC میانه AM و نیمسازهای دو زاویه \hat{AMB} و \hat{ACB} را رسم کنید، این دو نیمساز اضلاع AB و AC را قطع می‌کنند، این نقاط را به ترتیب P و Q بنامید. سپس ثابت کنید دو خط PQ و BC باهم موازی‌اند.</p>	۹
۵/۷۶ نمره	تی ۹۱	<p>قضیه‌ی لولا: ثابت کنید اگر دو ضلع از مثلث با دو ضلع از مثلث دیگر نظیر به نظر مساوی باشند و زاویه بین این دو ضلع در مثلث اول بزرگتر از زاویه بین دو ضلع دو ضلع نظیر از مثلث دوم باشد، آن‌گاه ضلع سوم از مثلث اول بزرگتر از ضلع سوم از مثلث دوم است.</p>	۱۰
۵/۷۶ نمره	تی ۹۰	<p>از تقاطع نیمسازهای زاویه‌های داخلی یک مستطیل، یک مربع پدید می‌آید. رابطه‌ی بین طول ضلع این مربع و اضلاع مستطیل را به دست آورید.</p>	۱۱
۱ نمره	تی ۹۰	<p>ثابت کنید در هر مثلث، هر میانه از نصف مجموع دو ضلع مجاور آن کوچکتر است.</p>	۱۲

ایران توسل

**مثال نقض
توشه‌ای برای موفقیت**

۵/۰ نمره	تی ۹۳	<p>برای رد حدس‌های کلی زیر مثال نقض ارائه دهید:</p> <p>الف) اگر دو زاویه مکمل یکدیگر باشند، آنگاه هر دو زاویه قائمه هستند.</p> <p>ب) اگر دو مثلث هم مساحت باشند، آنگاه همنهشت هستند.</p>	۱
۵/۳۶ نمره	جذب ۹۲	<p>الف) هر دو مثلث همنهشت دارای مساحت‌های برابر هستند.</p>	۲
۵/۳۰ نمره	شنبه‌پور ۹۳	<p>درستی یانادرستی جملات زیر را مشخص کنید:</p> <p>الف) هر زاویه‌ی خارجی یک چند ضلعی لزوماً از هر زاویه‌ی داخلی آن بزرگتر است.</p> <p>ب) از هر نقطه خارج دایره می‌توان دو مماس بر آن دایره رسم کرد.</p>	۳

تهیه کننده : سارا فرهادی دبیر ریاضی شهرستان مسجد سلیمان

۴			درستی یا نادرستی جملات زیر را معلوم کنید. الف) نقطه‌ی همرسی میانه‌های مثلث، مرکز ثقل آن است.	
۲۵/۰ نمره	سپاه پور به			

قضیه‌های شرطی

۱			الف) هر مربعی متوازی الاضلاع است. چهار ضلعی $ABCD$ مربع است. نتیجه: چهار ضلعی $ABCD$ متوازی الاضلاع است.	
۲۵/۰ نمره	فرداد ۹۰			

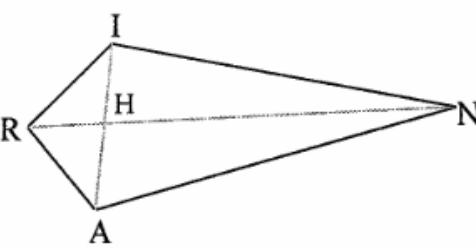
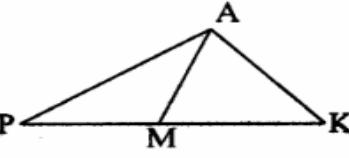
عکس قضیه

۱			سه ضلع مثلثی ۷، ۱۲ و ۱۶ سانتی مترند، اندازه‌ی پاره خطها بی که نیمساز درونی زاویه‌ی کوچکتر مثلث بر ضلع مقابل آن پدید می‌آورد را تعیین کنید.	
۲۵/۰ نمره	فرداد ۹۰		سه پاره خط با طول‌های $6x+7$ ، $6x+4$ و $(1-x)4$ داده شده‌اند. اگر مجموع این طول‌ها ۳۶ باشد، آیا این پاره خط‌ها می‌توانند ضلع‌های یک مثلث باشند؟ تو ضیح دهید.	۲

اثبات غیرمستقیم یا برهان خلف

۱			قضیه: با استفاده از برهان خلف ثابت کنید، اگر در مثلثی دو زاویه نابرابر باشند، ضلع رو به رو به زاویه‌ی بزرگتر، بزرگتر است از ضلع روی زاویه‌ی کوچکتر.	
۱ نمره	فرداد ۹۰		(عکس قضیه لولا): به روش برهان خلف ثابت کنید اگر دو ضلع از مثلثی با دو ضلع از مثلث دیگر نظیر به نظری مساوی باشند و ضلع سوم مثلث اول بزرگتر از ضلع سوم مثلث دوم باشد، آنگاه زاویه‌ی بین دو ضلع از مثلث اول بزرگتر از زاویه‌ی بین دو ضلع نظیر از مثلث دوم است.	۲
۱ نمره	فرداد ۹۱		مثلث ABC متساوی الاضلاع است. $\hat{BAD} < \hat{DAC}$ و $\hat{BD} < \hat{DC}$ اگر ثابت کنید	۳
۱ نمره	فرداد ۹۱		در مثلث ABC و $A'B'C'$ اگر $\hat{A} = \hat{A'}$ و $\hat{AC} = \hat{A'C'}$ و $\hat{AB} = \hat{A'B'}$ ثابت کنید $.BC \neq B'C'$. (برهان خلف)	۴

سؤالات موضوعی فصل اول درس هندسه ۲

۱	نمره	قضیه: با استفاده از برهان خلف ثابت کنید اگر در مثلثی دو زاویه نابرابر باشند، ضلع رو به رو به زاویه بزرگتر، بزرگتر از ضلع رو به روی زاویه کوچکتر است.	۵
۱	نمره	در چهار ضلعی IRAN، دو قطر RN و IA یکدیگر را در H قطع می کنند. با استفاده از برهان خلف نشان دهید اگر $NI \neq NA$ و $RA = RI$ نیمساز زاویه IRA نیست. 	۶
۱	نمره	در مثلث PAK نقطه‌ی M روی ضلع PK قرار دارد. ثابت کنید اگر $PM = AK$ آنگاه $AP > MK$. 	۷

مکان هندسی

۱	نمره	قضیه: ثابت کنید سه نیمساز زاویه‌های داخلی هر مثلث هم‌رسند.	۱
۲	نمره	قضیه: ثابت کنید عمود منصف‌های ضلع‌های هر مثلث هم‌رسند.	۲
۳	نمره	قضیه: ثابت کنید سه ارتفاع هر مثلث هم‌رسند. (راهنمایی: از رأسهای مثلث خط‌هایی به موازات سه ضلع رسم کنید تا مثلث جدیدی تشکیل شود.)	۳
۴	نمره	ثابت کنید نیمسازیک زاویه، مکان هندسی نقطه‌ای در صفحه‌ی آن زاویه است که فاصله آن از دو ضلع زاویه برابر باشد.	۴
۵	نمره	در هر یک از موارد زیر مکان هندسی نقطه‌ای از صفحه رابه دست آورده و شکل مربوط به آن را رسم کنید. الف) مکان هندسی مرکز دایره‌ای که در خارج یک دایره‌ی داده شده واقع است و روی محیط آن می‌غلند. ب) مکان هندسی مرکز دایره‌هایی که در یک نقطه‌ی مشخص بر یک خط داده شده مماس باشد.	۵

تهیه کننده : سارا فرهادی دبیر ریاضی شهرستان مسجد سلیمان

۱/۲۵	تی به	<p>ابتدا مکان هندسی را تعریف کنید سپس مکان هندسی نقطه ای از صفحه را پیدا کنید که از یک خط داده شده d به فاصله $\frac{1}{2}$ باشد.</p>	۶
------	-------	---	---

ترسیم با کمک خط کش و پرگار

۱	تی به	<p>زاویه XOY داده شده است . با استفاده از خط کش و پرگار روی نیم خط $O'X'$ زاویه ای به رأس O' و مساوی زاویه XOY رسم کنید.</p>	۱
۲	تی به	<p>مربعی رسم کنید که پاره خط مفروض DE قطر آن باشد.(روش رسم را توضیح دهید)</p>	۲
۳	تی به	<p>از مثلث ABC اندازه های $AB = c$ و $AC = b$ و طول ارتفاع $AH = h_a$ معلوم است. مثلث را رسم کنید . (روش رسم را توضیح دهید)</p>	۳
۴	تی به	<p>خط d و نقطه A غیر واقع بر آن ، داده شده اند. نقطه ای روی خط d تعیین کنید که از نقطه A به فاصله معلوم R باشد. باتوجه به اندازه R روی تعداد جواب های مسأله بحث کنید .</p>	۴
۵	تی به	<p>با استفاده از خط کش و پرگار خطی موازی یک خط از یک نقطه ای خارج آن خط رسم کنید. (مراحل رسم را توضیح دهید).</p>	۵

ابراهیم کوشکای برای موفقیت

۶	تی به	<p>دو نقطه A و B و خط d در یک صفحه واقعند. نقطه ای روی خط d بیابید که از دو نقطه A و B به یک فاصله باشد. مسأله چند جواب دارد؟(بحث کنید)</p>	۶
۷	تی به	<p>با استفاده از خط کش و پرگار خطی موازی یک خط از یک نقطه ای خارج آن خط رسم کنید. (مراحل رسم را توضیح دهید).</p>	۷

گروه ریاضی متوسطه ی دوم استان خوزستان

با همکاری سارا فرهادی

دبیر ریاضی شهرستان مسجد سلیمان

فصل دو هندسه ۲

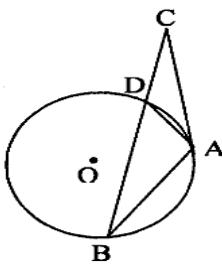
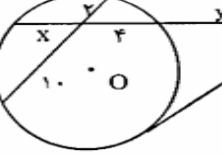
زاویه مرکزی، وتر و مماس

۱	نحوه پیش‌بینی	قضیه: ثابت کنید طول مماس های رسم شده بر یک دایره از هر نقطه‌ی خارج آن باهم برابرند.	۱
۲	نحوه داده	دایره‌ی $C(O, 5)$ و نقطه‌ی M به فاصله‌ی $5\sqrt{2}$ از مرکز دایره‌ی C داده شده است. MT و MT' در نقاط T و T' بر این دایره مماسند. الف) طول مماس های MT و MT' را به دست آورید. ب) نوع چهار ضلعی $OTMT'$ را با ذکر دلیل مشخص کنید.	۲
۳	نحوه دانه	با توجه به شکل رو به رو اگر طول شعاع 10 و 6 ، آنگاه طول $AP = PR$ و $AB = AP$ را به دست آورید.	۳
۴	نحوه پیدا کنید	شعاعهای دو دایره هم مرکز 10 و 6 سانتی متر هستند. اندازه وتری از دایره بزرگتر را که بر دایره کوچکتر مماس است پیدا کنید.	۴
۵	نحوه داده	دایره (O, R) و نقطه M واقع در خارج این دایره داده شده اند، از نقطه M بر این دایره دو مماس رسم کنید.(مراحل رسم را توضیح دهید)	۵
۶	نحوه پیش‌بینی	قضیه: ثابت کنید در هر دایره، قطر عمود بر هر وتر، آن وتر و کمان های نظیر آن وتر را نصف می کند.	۶
۷	نحوه داده	دایره (O, R) داده شده است. مکان هندسی نقطه‌ای را تعیین کنید که مماسهای رسم شده از این نقطه بر دایره، بر هم عمود باشند.	۷
۸	نحوه داده	ضلع های چهار ضلعی محیطی $GOLY$ بر دایره مماسند، ثابت کنید: $GO + LY = OL + GY$	۸
۹	نحوه دانه	قضیه: ثابت کنید در یک دایره، از دو وتر نابرابر، آن که بزرگتر است، به مرکز دایره نزدیکتر است، و برعکس.	۹

۱۰	۱۹/۹	<p>خط های AF و BC به ترتیب در نقطه های E و F مماس هستند. مماس BC، خط های AE و AF را به ترتیب در نقطه های B و C قطع کرده است. ثابت کنید با تغییر مکان نقطه D روی دایره بین دو نقطه E و F، محیط مثلث ABC ثابت می‌ماند.</p>
۱۱	۱۹/۳	<p>قضیه: ثابت کنید در یک دایره، از دو وتر نابرابر، آن که بزرگتر است به مرکز دایره نزدیکتر است و بالعکس.</p>
۱۲	۱۹/۶	<p>زاویه $\angle AOC$ بین دو مماس رسم شده از نقطه A بر دایره $(O, 5)$ برابر 60° است. طول پاره خط OA را به دست آورید.</p>
۱۳	۱۹/۶	<p>قطر CD در نقطه M بر وتر AB از دایره ای به مرکز O عمود است. اگر $\angle BDC = (2x+10)^\circ$ و $\angle BCA = y^\circ$، $\angle ACB = 2x^\circ$ باشد، x و y را محاسبه کنید.</p>
۱۴	۱۹/۷	<p>شعاع های دو دایره ای هم مرکز 6 و 10 سانتی متر هستند. اندازه ای وتری از دایره ای بزرگتر را که بر دایره ای کوچکتر مماس است پیدا کنید.</p>
۱۵	۱۹/۷	<p>از هر نقطه خارج دایره می‌توان دو مماس بر آن دایره رسم کرد.</p>

۱۶		<p>در دایره‌ی (O)، چهار ضلعی $AMIN$ محاط شده است و داریم $NI=AM$ نشان دهید.</p>
۱۷	۱ نهم شهریور ۹۴	<p>قضیه: ثابت کنید در هر دایره قطر عمود بر هر وتر، آن وتر و کمان های نظیر آن وتر را نصف می کند.</p>
۱۸	۲/۰ نهم دی ماه ۹۰	<p>وضعیت دو دایره نسبت به هم را در حالت های زیر تعیین کنید.</p> $d = 1 \quad , \quad R' = \sqrt{2} - 1 \quad , \quad R = 1 + \sqrt{2} \quad (\text{الف})$ $d = \frac{\Delta}{\epsilon} \quad , \quad R' = \frac{1}{2} \quad , \quad R = \frac{1}{3} \quad (\text{ب})$
۱۹	۱ نهم دی ماه ۹۰	<p>مقدار x را در هر یک از شکل های زیر بدست آورید.</p> <p>(الف)</p>
۲۰	۱ نهم شهریور ۹۳	<p>قضیه: ثابت کنید طول مماس های رسم شده بر یک دایره از هر نقطه‌ی خارج آن با هم برابرند.</p>
۲۱	۱ نهم شهریور ۹۳	<p>قضیه: ثابت کنید طول مماس های رسم شده بر یک دایره از هر نقطه‌ی خارج آن با هم برابرند.</p>
۲۲	۲ نهم دی ماه ۹۳	<p>با توجه به شکل های زیر اندازه x و y را در شکل (الف) و اندازه z را در شکل (ب) تعیین کنید.</p> <p>(الف)</p> <p>(ب)</p>

خط های قاطع و مماس نسبت به دایره

۱ نمره	۹۱ رداد		در دایره O مماس AC و وتر AB با یکدیگر مساوی اند. خط BC دایره را در نقطه D قطع کرده است. ثابت کنید مثلث ADC ، متساوی الساقین است.	۱
۱ نمره	۹۳ شنبه پنجم		در شکل زیر مقادیر x و y را بدست آورید.	۲
۱ نمره	۹۱ دی ماه		قضیه: ثابت کنید اگر از یک نقطه، یک مماس و یک قاطع نسبت به یک دایره رسم کنیم، قطعه‌ای از خط مماس محصور بین آن نقطه و نقطه تماس، واسطه‌ی هندسی بین دو قطعه‌ی قاطع است.	۳

وضع دو دایره نسبت به هم

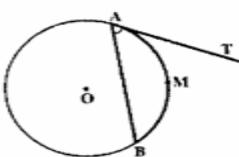
--	--	--	--

زاویه محاطی

۲۵/۱ نمره	۹۱ شنبه پنجم		قضیه: ثابت کنید در هر چهار ضلعی محاطی، زاویه‌های رو به رو ممکن یکدیگر نند و به عکس.	۱
۲۴/۰ نمره	۹۰ پنی ماه		با استفاده از تعریف زاویه محاطی، نشان دهید مجموع زاویه‌های داخلی هر مثلث 180° است.	۲

توشه‌ای برای موفقیت

زاویه ظلی

۲۵/۱ نمره	۹۰ رداد		قضیه: با توجه به شکل ثابت کنید در دایره (O) اندازه هر زاویه ظلی برابر با نصف کمان رو به روی آن است.	۱
--------------	------------	---	---	---

سوالات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل دوم درس هندسه ۲ پایه سوم ریاضی فیزیک

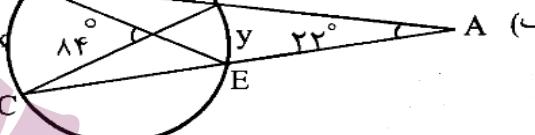
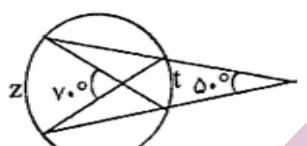
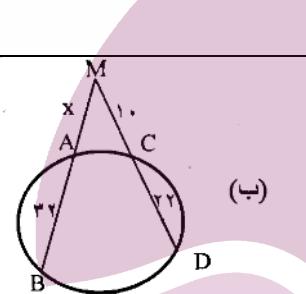
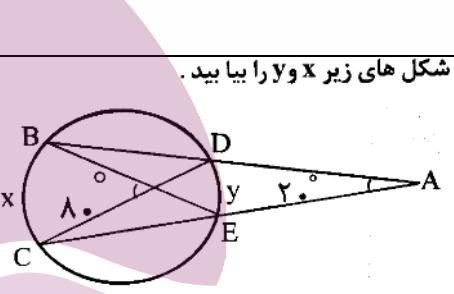
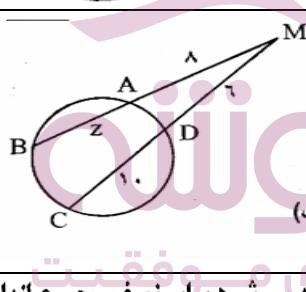
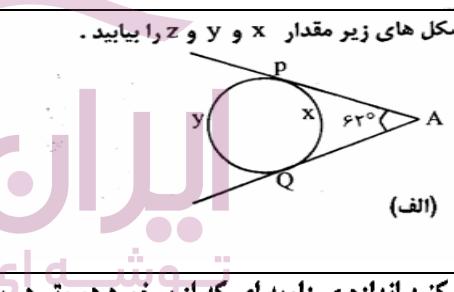
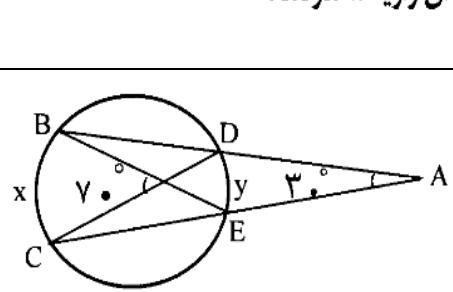
۱/۳۵ نهم	شهریور ماه ۹۷	<p>مقدار x را در هریک از شکل های زیر بدست آورید</p> <p>(ب)</p>	۲
۵/۱ نهم	فرداد ۹۷	<p>زاویه ظلی TAB در دایره ای به مرکز O داده شده است.</p> <p>با استفاده از ویژگی قطر عمود بر وتر، ثابت کنید که $\widehat{TAB} = \frac{\widehat{AB}}{2}$</p>	۳
۱ نهم	شهریور ۹۷	<p>خط XY در نقطه ای A بودایره ای (C) مماس است، وتر BB' از دایره را موازی XY رسم کرده ایم.</p> <p>ثابت کنید: $\widehat{AB} = \widehat{AB'}$</p> <p>(C)</p>	۴
۴/۱ نهم	تیر ماه ۹۷	<p>قضیه: ثابت کنید اندازه هر زاویه ظلی برابر با نصف کمان رو به روی آن است.</p>	۵
۱ نهم	شهریور ۹۶	<p>اگر اندازه زاویه ظلی ATX مساوی $(\alpha - 6^\circ)$ و اندازه کمان \widehat{AT} برابر $(3\alpha + 33^\circ)$ باشد، مقدار α و اندازه زاویه ATX را بیابید.</p>	۶

کمان در خور یک زاویه

۱/۰ نهم	فرداد ۹۶	<p>کمان در خور یک زاویه 90° رو به روی یک پاره خط مانند AB، دایره ای است.</p> <p align="center">توشهای برای موفقیت</p>	۱
۱ نهم	شهریور ۹۶	<p>پاره خط AB به طول $\sqrt{2}$ سانتی متر و کمان در خور یک زاویه 45° رو به روی یک پاره خط مفروض است.شعاع دایره ای را که این کمان در خور بخشی از آن است و فاصله مرکز این دایره از پاره خط AB را تعیین کنید.</p>	۲
۱ نهم	شهریور ۹۰	<p>پاره خط AB به طول $\sqrt{2}$ سانتی متر و کمان در خور یک زاویه 45° رو به روی یک پاره خط مفروض است.شعاع دایره ای را که این کمان در خور بخشی از آن است و فاصله مرکز این دایره از پاره خط AB را تعیین کنید.</p>	۳
۱ نهم	فرداد ۹۰	<p>پاره خط AB به طول ۴ سانتی متر داده شده است.کمان در خور یک زاویه 30° رو به روی یک پاره خط مفروض است.شعاع دایره ای را که این کمان در خور بخشی از آن است و فاصله مرکز این دایره از پاره خط AB را تعیین کنید.</p>	۴

۵) پاره خط AB به طول ۶ سانتی متر و کمان در خور زاویه $i = 30^\circ$ روبه رو به این پاره خط مفروض است. ساعت دایره ای را که این کمان در خور بخشی از آن است و فاصله مرکز این دایره از پاره خط AB را تعیین کنید.

زاویه بین دو وتر

۱/۵	نمره ۹۲	 <p>در شکل (الف) مقدار x و y و z را بدست آورید.</p>
۱	نمره ۹۰	 <p>در شکل زیر مقدار z و t را بیابید.</p>
۱/۵	نمره ۹۱	 <p>در هر یک از شکل های زیر x و y را بیابید.</p>
۱/۵	نمره ۹۰	 <p>با توجه به شکل های زیر x و y و z را بیابید.</p>
۱/۵	نمره ۹۰	<p>قضیه: ثابت کنید اندازه ای زاویه ای که از برخورد دو وتر در یک دایره ایجاد می شود برابر نصف مجموع اندازه ای دو کمانی از دایره است که به ضلع ها و امتداد ضلع های آن زاویه محدودند.</p>
۱	نمره ۹۰	 <p>در شکل زیر x و y را بیابید.</p>

سوالات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل دوم درس هندسه ۲ پایه سوم ریاضی فیزیک

۱ نمره	برداد ۹۶	<p>خط مماس بر دایره در نقطه T و امتداد وتر AB در نقطه M متقاطعند.</p> <p>با فرض $\frac{a}{1} = \frac{b}{4} = \frac{c}{5}$ و $\widehat{AT} = c$ ، $\widehat{BA} = b$ ، $\widehat{TB} = a$</p> <p>اندازه زاویه M را تعیین کنید.</p>	۷
-----------	----------	---	---

رابطه طولی در دایره

۵/۲/۱ نمره	شهرپور ۹۳	<p>قضیه: از نقطه M واقع در داخل دایره (C) دو وتر دلخواه AA' و BB' رسم شده اند. ثابت کنید:</p> $MA \times MA' = MB \times MB'$	۱
۵/۲/۱ نمره	دی ماه ۹۰	<p>عكس قضیه (رابطه طولی در دایره): ثابت کنید اگر دو پاره خط AA' و BB' در نقطه M یکدیگر را طوری قطع کنند که $MA \times MA' = MB \times MB'$ آنگاه چهار نقطه A و B ، A' و B' روی یک دایره اند.</p>	۲
۵/۲/۱ نمره	فرداد ۹۴	<p>ثابت کنید اگر امتداد وتر های AA' و BB' از دایره (C) یکدیگر را در نقطه M قطع کنند آنگاه:</p> $MA \times MA' = MB \times MB'$	۳

ترسیمهای هندسی

۱ نمره	برداد ۹۶	<p>دو دایره i به شعاع 9 و 4 سانتی متر، مماس بروون هستند. مقدار X را چنان بیابید که اندازه مماس مشترک خارجی آنها برابر $2\sqrt{5}X + 5$ باشد.</p>	۱
۲/۷/۰	شهرپور ۹۴	<p>مقدار a را چنان بیابید که اندازه مماس مشترک خارجی دو دایره به شعاع های 8 و 3 و خط مرکزین $d = 13$ برابر $5a - 3$ باشد.</p>	۲
۲/۰ نمره	برداد ۹۰	<p>طول خط مرکزین در دو دایره متقاطع به شعاع های 4 و 3 سانتی متر برابر 6 سانتی متر است. طول مماس مشترک خارجی دو دایره را به دست آورید.</p>	۳
۱ نمره	شهرپور ۹۰	<p>مقدار a را چنان بیابید که اندازه مماس مشترک خارجی دو دایره به شعاع های 8 و 2 و خط مرکزین $d = 10$ برابر $3a - 1$ باشد. سپس تعیین کنید این دو دایره چند مماس مشترک داخلی دارند.</p>	۴

۱/۳	۶	 شکل زیر نشان دهنده ی دو دایره ی مماس برون است. الف) این شکل دارای چند مماس مشترک خارجی و چند مماس مشترک داخلی است؟ ب) اگر $R=4$ و $R'=9$ آنگاه اندازه ی مماس مشترک خارجی آنها را به دست آورید.	۵
-----	---	---	---

فصل سوم هندسه ۲

نگاشت

۱	۹۰ ماه ژوئیه	<p>نقاط (۱,۶)، (۳,۸)، (۵,۶) و (۳,۴) رأس های یک مربع هستند.</p> <p>الف) مربع و تصویرش را تحت انتقال $T(x,y) = (x-5, y-2)$ رسم کنید.</p> <p>ب) طول و شیب ضلع AB و تصویرش را به دست آورده و با هم مقایسه کنید.</p> <p>پ) آیا تبدیل ایزو متري است؟ چرا؟</p>
۲	۹۰ ماه ژوئیه	<p>نقاط (۰,۳)، (۰,۵)، (۴,۳) و (۰,۳) رأس های یک مثلث هستند.</p> <p>الف) تصویر مثلث ABC را تحت تبدیل $D(x,y) = (-y+2, x-2)$ بدست آورده و رسم کنید.</p> <p>ب) تصویر مثلث ABC را ابتدا تحت دوران $R(x,y) = (-y, x)$ پیدا کرده و آن را A'B'C' بنامید. سپس تصویر A'B'C' را تحت انتقال $T(x,y) = (x+2, y-2)$ تعیین کنید. نتیجه به دست آمده را با نتیجه (الف) مقایسه کنید.</p>
۳	۹۰ ماه ژوئیه	<p>نقاط (۰,۰) و $O = (0,0)$ و $P = (2,-4)$ و $Q = (1,1)$ رأس های یک مثلث هستند.</p> <p>الف) نمودار مثلث OPQ و تصویرش تحت تبدیل $R(x,y) = (-y, x)$ را رسم کنید.</p> <p>ب) طول و شیب ضلع PQ از مثلث OPQ و ضلع $P'Q'$ از مثلث تصویر را به دست آورید و با هم مقایسه کنید.</p>
۴	۹۰ ماه ژوئیه	<p>نقاط (۱,۱)، (۲,۴)، (۰,۳) و (۲,۰) رأس های یک مربع هستند.</p> <p>الف) مربع و تصویرش را تحت انتقالی که رأس A را بروی رأس B تصویرمی کند، رسم کنید.</p> <p>ب) قاعده نگاشت این انتقال را بنویسید.</p>

توشهای برای موفقیت

۲ نهم	دی ماه ۹۳	<p>نقاط $(0, 0) = P$ و $(6, -2) = Q$ رأس های یک مثلث هستند.</p> <p>الف) ابتدا مختصات تصویر این نقاط را تحت تبدیل $R(x, y) = (-y, x)$ تعیین کنید سپس نمودار مثلث OPQ و تصویرش را رسم کنید.</p> <p>ب) طول و شیب ضلع PQ از مثلث تصویر را به دست آورید و با هم مقایسه کنید.</p>	۵
۱/۵ نهم	دی ماه ۹۳	<p>مفاهیم زیر را تعریف کنید :</p> <p>الف) چند ضلعی محیطی</p> <p>ب) نگاشت</p> <p>پ) صفحه عمود منصف یک پاره خط</p>	۶
۵/۷/۱ نهم	دی ماه ۹۳	<p>نقاط $(3, 1)$, $A(1, 3)$ و $B(5, 5)$ رأس های یک مثلث هستند.</p> <p>الف) مثلث و تصویرش تحت تبدیل $(x, y) = (2x, 2y)$ را رسم کنید.</p> <p>ب) طول ضلع AB و تصویرش را به دست آورده و با هم مقایسه کنید.</p> <p>پ) خط هایی که نقطه های نظیر را به هم وصل می کنند، نسبت به هم چه وضعی دارند؟</p>	۷
۵/۲۵/۱ نهم	دی ماه ۹۴	<p>تبدیل تصویر قائم نیم دایره داده شده روی محور x ها را در نظر بگیرید.</p> <p>الف) تصویر $(1, 0)$ و $(-1, 0)$ چیست؟</p> <p>ب) $(\frac{1}{2}, 0)$ تصویر چه نقطه ای است؟</p>	۸
۵/۳/۱ نهم	شهریور ماه ۹۰	<p>نقاط $(2, 3)$ و $(-1, 4)$ را در نظر بگیرید.</p> <p>الف) مختصات تصویر نقاط A و B را تحت تبدیل $R(x, y) = (-y, -x)$ بدست آورید.</p> <p>ب) طول پاره خط AB و تصویرش و همچنین شیب خط AB و تصویرش را بدست آورده و با هم مقایسه کنید.</p>	۹
۵/۷/۱ نهم	شهریور ماه ۹۱	<p>نقاط $(1, 3)$, $A(5, 5)$ و $C(6, 3)$ رأس های یک مثلث هستند.</p> <p>الف) مثلث و تصویرش تحت تبدیل $(x, y) = (2x, 2y)$ را رسم کنید.</p> <p>ب) طول ضلع AB و تصویرش را به دست آورده و با هم مقایسه کنید.</p> <p>پ) خط هایی که نقطه های نظیر را به هم وصل می کنند، نسبت به هم چه وضعی دارند؟</p>	۱۰
۲ نهم	شهریور ماه ۹۲	<p>نقاط $(0, 2)$, $A(2, 0)$, $B(6, 2)$ و $C(5, 4)$ رأس های یک مستطیل هستند.</p> <p>الف) مستطیل و تصویرش را تحت بازتاب $T(x, y) = (x, -y)$ رسم کنید.</p> <p>ب) طول و شیب ضلع AB و تصویرش را به دست آورده و با هم مقایسه کنید.</p> <p>پ) آیا تبدیل ایزو متري است؟ چرا؟</p>	۱۱

۱۲

نقاط $(3, 3)$, $A(1, -1)$, $B(-2, 2)$ و $C(-2, 2)$ رأس های یک مثلث هستند.

الف) مختصات تصویر این مثلث را تحت تبدیل $(y - 2) = x + 2$ بددست آورید.

ب) آیا این تبدیل ایزو متري است؟ چرا؟

پ) در این تبدیل شبیه خط حفظ می شود یا خیر؟ چرا؟

۵/۱ نمره

شهرپور
۹۳

۵/۰ نمره

شهرپور
۹۴

۵/۱ نمره

شهرپور
۹۴

۱۳

مختصات نقطه ای را به دست آورید که تصویر آن تحت تبدیل $T(x, y) = (x - 2, y + 2)$ نقطه $(0, -3)$ باشد.

۱۴

تبدیل $(2x + 1, 2y) = (x + 1, 2y + 2)$ را در نظر بگیرید:

الف) تصویر نقاط $A(1, 2)$ و $B(0, 0)$ را تحت تبدیل T به دست آورید.

ب) طول AB و تصویر آن را محاسبه کنید.

ج) آیا تبدیل T ایزو متري است؟ چرا؟

انتقال

۱/۲۵

شهرپور
۹۶

۱

معادله تصویر خط $3x - 2y - 6 = 0$ تحت تبدیل انتقال $T(x, y) = (x - 3, y + 1)$ را به دست آورید.

۵/۰ نمره

رداد
۹۳

۲

نقاط $A(-3, 5)$, $B(1, 3)$ داده شده است، خابطه ای انتقالی را بنویسید که A را روی B تصویر کند.

۵/۰ نمره

دی ماه
۹۰

۳

خط $6x - 2y = 6$ و تصویرش را تحت انتقال $T(x, y) = (x + 4, y - 2)$ رسم کنید. سپس معادله ای خط تصویر را به دست آورید.

۱ نمره

دی ماه
۹۴

۴

قضیه: با استفاده از ویژگیهای تبدیل انتقال، ثابت کنید اگر خط موربی دو خط موازی راقطع کند، زاویه های نظیر برابر خواهند بود.

بازتاب

۵/۱ نمره

شهرپور
۹۷

۱

الف) خط به معادله $x - 4 = y$ و تصویرش را تحت بازتاب نسبت به محور y ها رسم کنید.

ب) معادله ای خط تصویر را بنویسید.

تحت یک بازتاب نقطه $(-1, -3)$ روی نقطه $(5, 3)$ تصویر شده است ، معادله محور بازتاب را بنویسید .

۱
نهم
دریاد

دوران

تجانس

۱

نقاط $(-2, 2)$ ، $A(2, 2)$ ، $B(2, 4)$ و $C(2, 4)$ رأس های یک مثلث هستند .

الف) مثلث ABC و تصویرش را تحت تجانس $D(x, y) = \left(\frac{3}{2}x, \frac{3}{2}y\right)$ رسم کنید .

ب) مساحت مثلث ABC را بدست آورده ، سپس به کمک ویژگیهای تجانس مساحت تصویر مثلث ABC را محاسبه کنید .

پ) این تجانس انقباض است یا انبساط ؟ چرا ؟

۲
نهم
دریاد

۳/۷
نهم
دریاد

۵/۱
نهم
دریاد

۵/۷/۱
نهم
دریاد

۵/۷/۰
نهم
دریاد

۲

۳

۴

۵

نقاط $(6, 6)$ ، $A(6, 0)$ و $B(0, 6)$ رأس های یک مثلث هستند .

الف) مثلث و تصویر مجانس آن را بادرنظر گرفتن $(0, 0)$ به عنوان مرکز تجانس و $\frac{1}{3}$ به عنوان عامل مقیاس رسم کنید .

ب) این تجانس انقباض است یا انبساط ؟ چرا ؟

تمشی ای برای موقیت

نقاط $(3, 3)$ ، $A(3, 1)$ ، $B(-2, 1)$ و $C(4, -2)$ رأس های یک مثلث هستند .

الف) مثلث ABC و تصویرش را تحت تجانس $D(x, y) = \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y\right)$ رسم کنید .

ب) نسبت مساحت تصویر مثلث ABC را به مساحت مثلث ABC بنویسید .

ج) این تجانس انقباض است یا انبساط ؟

سه مورد از ویژگی های تبدیل تجانس را بنویسید .

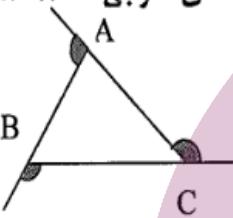
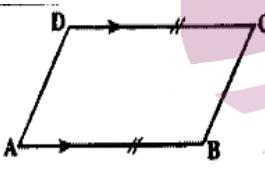
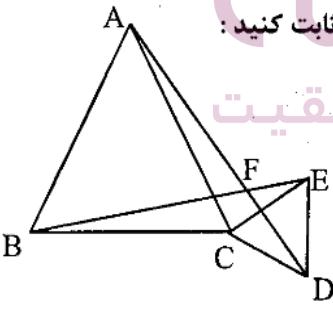
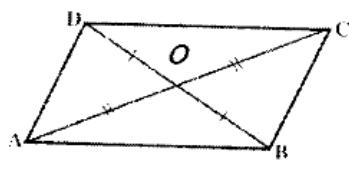
۵ نهم	۱۰ داده	<p>خط به معادله $L: 3x - 2y - 12 = 0$ و تصویرش را تحت تبدیل تجانس $D(x, y) = \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y\right)$ رسم کنید. سپس معادله ی خط تصویر را به دست آورید.</p>	۶
۵ نهم	شهریور ۹۰	<p>باتوجه به تبدیل تجانس تعیین کنید کدام یک از شکل های زیر انقباض و کدام یک انبساط است.</p>	۷

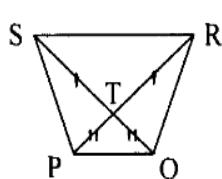
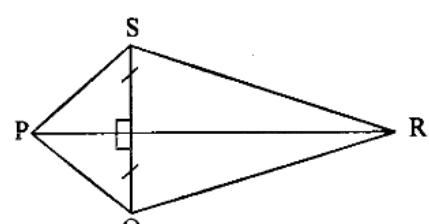
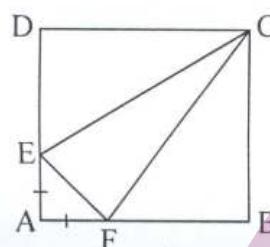
تبدیل یافته خط و معادله آن

۱ نهم	۹ دی ماه	<p>تحت یک بازتاب، تصویر خط $x + y + 3 = 0$، خط $x + y - 3 = 0$ است، معادله ی محور تقارن را بنویسید.</p>	۱
۲ نهم	۱۷/۹ ماه	<p>خط $2x - y + 4 = 0$ مفروض است. معادله ی تصویر خط را تحت بازتاب نسبت به خط $x = -y$ به دست آورده سپس آنها را رسم کنید.</p>	۲
۳ نهم	۱۰ داده	<p>معادله تصویر خط $2x + 6y - 12 = 0$ را تحت بازتاب نسبت به محور x ها به دست آورید.</p>	۳
۴ نهم	۹ شهریور	<p>معادله تصویر خط $3x - y + 6 = 0$ تحت دوران $R(x, y) = (-y, x)$ را به دست آورید.</p>	۴
۵ نهم	۹۳ داده	<p>معادله تصویر خط $3x - y - 2 = 0$ تحت دوران 270° حول $O(0, 0)$ را بنویسید.</p>	۵
۶ نهم	۹۴ دی ماه	<p>معادله تصویر خط $2x + y = 6$ تحت دوران $R(x, y) = (-y, x)$ را به دست آورید.</p>	۶

۱	۹۴	خط $x+3y+6=0$ مفروض است. معادله ای تصویر خط را تحت دوران به مرکز $O(0,0)$ و زاویه 270° به دست آورید.	۷
۲	۹۰	خط به معادله $L: 3x - y + 6 = 0$ و تصویرش تحت دوران $R(x,y) = (-x, -y)$ را رسم کرده سپس معادله ای خط تصویر را به دست آورید.	۸
۳	۹۰	معادله تصویر خط $L: 3x - 2y = 6$ تحت بازتاب نسبت به خط $x - y = 0$ را به دست آورید.	۹

اثبات با استفاده از ویژگی تبدیل ها

۱	۹۰	با استفاده از ویژگی های تبدیل انتقال ، ثابت کنید در مثلث دلخواه ABC مجموع زاویه های خارجی 360° است. 	۱
۲	۹۱	در چهار ضلعی $ABCD$ ، اگر $AB=DC$ و $AB \parallel DC$ با استفاده از تبدیل انتقال ثابت کنید: $AD=BC$ و $AD \parallel BC$ 	۲
۳	۹۲	مثلث ECD و مثلث ABC متساوی الاضلاع هستند. با استفاده از تبدیل دوران ثابت کنید: $A\hat{F}B = 60^\circ$ و $AD = BE$ 	۳
۴	۹۰	قطراهای چهار ضلعی $ABCD$ یکدیگر را نصف کرده اند. با استفاده از ویژگی های تبدیل دوران ثابت کنید $ABCD$ یک متوازی الاضلاع است. 	۴

۵	برنامه داده	 <p>در شکل زیر $RT=ST$ و $PT=QT$ قطرها، QS قطراً با استفاده از تبدیل بازتاب ثابت کنید:</p> $\Delta QPR \cong \Delta PQS$	۵
۶	برنامه داده	 <p>در شکل روبرو PR عمود منصف QS است.</p> $\widehat{SPR} = \widehat{QPR}$ <p>با استفاده از ویژگی های تبدیل بازتاب ثابت کنید:</p>	۶
۷	برنامه داده	 <p>چهار ضلعی $ABCD$ یک مربع است و $AE=AF$ با استفاده از ویژگی های تبدیل بازتاب ثابت کنید:</p> $CE=CF$	۷
۸	برنامه داده	<p>قضیه: با استفاده از ویژگیهای تبدیل بازتاب ثابت کنید زاویه های رو به رو به ضلع های مساوی در مثلث متساوی الساقین با یکدیگر برابرند.</p>	۸

ایران توشه

توشه‌ای برای موفقیت

فصل چهارم هندسه ۲

خط و صفحه در فضا

۱ نفره	دی ماه ۹۳	<p>درستی یا نادرستی جملات زیر را تعیین کنید.</p> <p>الف) دو خط در فضا که یکدیگر را قطع نکنند لزوماً موازی هستند.</p> <p>ب) اگر خطی بر صفحه ای عمود باشد، بر هر خط از آن صفحه نیز عمود است.</p> <p>پ) اگر خطی بر یکی از دو صفحه‌ی موازی عمود باشد، بر دیگری هم عمود است.</p> <p>ت) از هر نقطه خارج یک خط در فضا، یک و تنها یک خط به موازات آن خط می‌گذرد.</p>	۱
۱ نفره	دی ماه ۹۳	<p>عبارات زیر را با کلمات مناسب پر کنید:</p> <p>الف) اگر نقطه‌ی متمایز از خطی، در یک صفحه باشند، آن خط به تمامی در آن صفحه قرار می‌گیرد.</p> <p>ب) دو خط در فضا را که در یک صفحه قرار نمی‌گیرند، دو خط می‌گویند.</p> <p>پ) اگر صفحه ای دو صفحه‌ی موازی را قطع کند، آنگاه فصل مشترکها با هم هستند.</p> <p>ت) خط L بر صفحه‌ی P عمود است اگر و تنها اگر، بر دو خط از صفحه‌ی P عمود باشد.</p>	۲
۵/۰ نفره	دی ماه ۹۳	<p>وضعیت نسبی خط و صفحه در فضا را بنویسید. (سه حالت)</p>	۳
۱ نفره	دی ماه ۹۴	<p>عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب پر کنید:</p> <p>الف) در هر صفحه حد اقل نقطه وجود دارد که بر یک خط قرار ندارند.</p> <p>ب) از هر دو نقطه متمایز در فضا صفحه می‌گذرد.</p> <p>ج) اگر دو خط متقاطع از صفحه ای با دو خط متقاطع از صفحه دیگری دو به دو موازی باشند، آن دو صفحه هستند.</p> <p>د) اگر دو صفحه P و P' بر هم عمود باشند، هر خط عمود بر صفحه P با صفحه P' است.</p>	۴
۵/۱ نفره	دی ماه ۹۶	<p>اگر سه خط $L_۱$، $L_۲$ و $L_۳$ دو به دو متقاطع باشند، ثابت کنید این سه خط در یک صفحه قرار ندارند و یا هم‌سند.</p>	۵

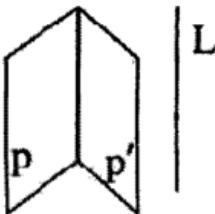
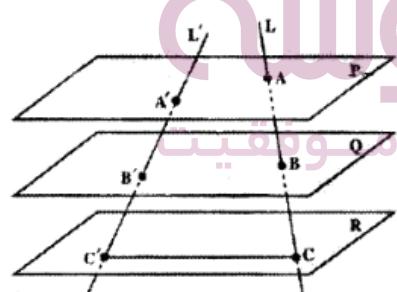
۱ نفره	هزار و دو ۹۲	<p>جاهای خالی را بطور مناسب پر کنید.</p> <p>الف) اگر قسمتی از یک شکل باکل شکل متشابه باشد ، آن شکل نامیده می شود .</p> <p>ب) از هر نقطه مانند A در فضا صفحه می گذرد که بر خطی مانند L عمود باشد.</p> <p>پ) از هر دو نقطه متمایز در فضا صفحه می گذرد.</p> <p>ت) حد اقل نقطه در فضا وجود دارد که در یک صفحه قرار ندارد.</p>	۶
۱ نفره	شهریور ۹۲	<p>جاهای خالی را بطور مناسب پر کنید :</p> <p>الف) حداقل نقطه در فضا وجود دارد که بر یک صفحه قرار ندارند.</p> <p>ب) از هر دو نقطه متمایز در فضا صفحه می گذرد.</p> <p>پ) اگر دو صفحه بر هم عمود باشند هر خط عمود بر یکی ، با دیگری است.</p> <p>ت) از دو خط متمایز موازی صفحه می گذرد.</p>	۷
۵/۲/۱ نفره	دی ۹۱	<p>درستی و یا نادرستی عبارت های زیر را تعیین کنید :</p> <p>الف) دو خط در فضا که یکدیگر را قطع نکنند لزوماً موازی هستند.</p> <p>ب) در هر مکعب مستطیل هریال با یک و تنها یک وجه آن موازی است.</p> <p>پ) عکس قضیه ای تالس در فضا برقرار نیست .</p> <p>ت) اگر خطی بر صفحه ای عمود باشد ، بر هر خط از آن صفحه نیز ، عمود است.</p>	۸
۱ نفره	شهریور ۹۲	<p>واژه های زیر را تعریف کنید :</p> <p>الف) نگاشت</p> <p>ب) دو خط متنافر</p>	۹
۵/۲/۱۱ نفره	شهریور ۹۴	<p>درستی و یا نادرستی جملات زیر را تعیین کنید .</p> <p>الف) اگر چند صفحه در فضا روی دو خط ، پاره خطهای متناظر متناسب ایجاد کرده باشند ، لزوماً آن صفحه ها موازی هستند.</p> <p>ب) اگر خطی بر یکی از دو صفحه موازی عمود باشد ، بر دیگری هم عمود است .</p> <p>ج) اگر سه خط در فضا دو به دو متقاطع باشند ، لزوماً همسنند .</p> <p>د) از هر نقطه خارج یک خط در فضا ، یک و تنها یک خط به موازات آن خط می گذرد .</p> <p>ه) اگر خطی بر یکی از دو خط موازی عمود باشد ، بر دیگری هم عمود است .</p>	۱۰
۱ نفره	دی ۹۰	<p>جاهای خالی را به طور مناسب پر کنید.</p> <p>الف) در تبدیل انتقال $(x+2, y-3) = T(x, y)$ بردار انتقال برابر با است.</p> <p>ب) در هر صفحه حد اقل نقطه وجود دارد که بر یک خط قرار ندارند.</p> <p>ج) اگر دو صفحه متمایز یک نقطه مشترک داشته باشند ، آنگاه در یک مشترک خواهند بود.</p>	۱۱

۱۲			<p>درستی یا نادرستی جملات زیر را تعیین کنید.</p> <p>الف) هر زاویه‌ی خارجی یک چند‌ضلعی، از هر زاویه‌ی داخلی آن بزرگتر است.</p> <p>ب) تبدیل بازتاب جهت شکل را حفظ نمی‌کند.</p> <p>پ) اگر دو خط متقاطع باشند تحت یک بازتاب نیمساز زاویه‌ی تشکیل شده بین خط و تصویرش محور تقارن است.</p> <p>ت) اگر دو صفحه‌ی P و P' برهم عمود باشند، هر خط عمود بر صفحه‌ی P بر صفحه‌ی P' نیز عمود است.</p>
۱۳	۱۱ نفره	فرداد ۹۱	<p>اگر سه خط L_1, L_2 و L_3 دو به دو متقاطع باشند، ثابت کنید این سه خط در یک صفحه قرار دارند و یا هم‌رسند.</p>
۱۴	۱ نفره	شیرویز ۹۲	<p>الف) دو خط متناصر را تعریف کنید.</p> <p>ب) نشان دهید اگر خطی بر صفحه‌ای عمود باشد، بر هر خط از آن صفحه نیز، عمود است.</p>
۱۵	۱ نفره	فرداد ۹۰	<p>جاهای خالی را بطور مناسب پر کنید :</p> <p>الف) در هر صفحه حداقل نقطه وجود دارد که بر یک خط قرارندارند.</p> <p>ب) دو خط عمود بر یک صفحه با هم هستند.</p> <p>پ) سه خط دو به دو متقاطع که در یک صفحه قرار ندارند لزوماً "با هم هستند.</p> <p>ت) در یک مکعب مستطیل هر دو وجه مجاور آن هستند.</p>
۱۶	۱۰ نفره	فرداد ۹۰	<p>عبارات زیر را با کلمات مناسب پر کنید :</p> <p>الف) صفحه‌ای را که در وسط یک پاره خط برآن عمود باشد، صفحه‌ی آن پاره خط، می‌نامیم.</p> <p>ب) اگر دو صفحه متمایز یک نقطه مشترک داشته باشند، آنگاه در یک، مشترک خواهند بود.</p> <p>پ) اگر L و L' دو خط متناصر باشند، یک و تنها یک شامل L و جود دارد که با L' موازی باشد.</p> <p>ت) اگر دو صفحه‌ی P و P' برهم عمود باشند، هر خط عمود بر صفحه‌ی P با صفحه‌ی P' است.</p>
۱۷	۱۱ نفره	فرداد ۹۰	<p>از نقطه‌ی A خارج از خط L، یک صفحه عمود بر L بگذرانید. ثابت کنید این صفحه یکتا است.</p> <p style="text-align: center;">توشهای برای موفقیت</p>
۱۸	۱ نفره	فرداد ۹۴	<p>عبارات زیر را با کلمات مناسب پر کنید :</p> <p>الف) کمان در خور زاویه 90° رو به یک پاره خط مانند AB، دایره‌ای است.</p> <p>ب) تبدیل نگاشتی از صفحه به روی خودش است.</p> <p>ج) حداقل نقطه در فضا وجود دارد که بر یک صفحه قرار ندارند.</p> <p>د) محل تقاطع دو صفحه آن دو صفحه نامیده می‌شود.</p>

۱۹	درستی و یا نادرستی عبارت های زیر را تعیین کنید :	
۵/۰ نظر	الف) هر صفحه، با یک نقطه از آن ، و یک خط عمود بر آن ، مشخص می شود .	
۴/۰ نظر	ب) در هر مکعب مستطیل هریال با یک و تنها یک وجه آن موازی است.	
۴/۰ نظر	ج) اگر P و Q دو صفحه عمود بر هم باشند ، هر کدام شامل خطی است که بر دیگری عمود است.	
۲۰	جاهای خالی را به طور مناسب پر کنید.	
۵/۰ نظر	الف) از هر نقطه مانند A در فضا خط می گذرد که با صفحه ای مانند P موازی باشد .	
۴/۰ نظر	ب) اگر دو خط غیر موازی در دو صفحه ای متمايز و موازی قرار داشته باشند آنگاه با هم هستند.	
۴/۰ نظر	پ) صفحه ای که در وسط یک پاره خط برآن عمود باشد، صفحه ای آن پاره خط، می نامیم .	
۲۱	درستی یا نادرستی جملات زیر را تعیین کنید .	
۱ نظر	الف) دو خط در فضا که یکدیگر را قطع نکنند لزوماً "موازی هستند.	
۳ نظر	ب) اگر خطی بر صفحه ای عمود باشد، برعه خط از آن صفحه نیز، عمود است.	
۳ نظر	ج) اگر خطی بر یکی از دو صفحه ای موازی عمود باشد، برعه خطی هم عمود است.	
۳ نظر	د) اگر سه خط در فضا دو به دو متقاطع باشند لزوماً "همرسند.	
۵ نظر	ه) از هر نقطه خارج یک خط در فضا، یک و تنها یک خط به موازات آن خط می گذرد.	
۲۲	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید .	
۱ نظر	الف) اگرچند صفحه در فضا روی دو پاره خط ، پاره خط های متناظر متناسب ایجاد کرده باشند، لزوماً آن صفحه ها موازی نیستند.	
۳ نظر	ب) اگر L و L' دو خط متنافر باشند، هیچ صفحه ای شامل L وجود ندارد که با L' موازی باشد.	
۳ نظر	پ) دو صفحه ای عمود بر یک خط، برعه عمودند.	
۳ نظر	ت) اگر خط L با یکی از خط های صفحه ای P موازی باشد، آنگاه، خط L با صفحه ای P موازی است.	

خط ها و صفحات موازی

۱	قضیه: ثابت کنید اگر خط L با یکی از خط های صفحه ای P موازی باشد ، آنگاه، خط L با صفحه ای P موازی است .	
۲	الف) اگر چند صفحه در فضا روی دو خط، پاره خط های متناظر متناسب ایجاد کرده باشند، آیا لزوماً آن صفحه ها موازی هستند؟	
۱ نظر	ب) برای رد حدس کلی زیر با استفاده از رسم شکل و توضیح آن ، یک مثال نقض ارائه کنید . در فضا، اگر خطی یکی از دو خط موازی را قطع کند لزوماً دیگری را نیز قطع می کند .	

۵/۲۶/نفره	درداد ۹۲	قضیه: ثابت کنید اگر خط L با صفحه P موازی باشد، هر صفحه که از L بگذرد و با P متقاطع باشد، P را در یک خط موازی قطع می کند.	۳
۱/نفره	دی ماه ۹۲	از نقطه A خارج صفحه P ، خطی موازی P رسم کنید. (مراحل رسم را توضیح دهید)	۴
۵/۲۶/نفره	شنبه پور ۹۳	ثابت کنید اگر خطی با دو صفحه متقاطع، موازی باشد. آنگاه، با فصل مشترک آنها موازی است. 	۵
۵/۲۶/نفره	دی ماه ۹۰	ثابت کنید اگر خط L بر صفحه P عمود باشد، آنگاه هر خطی که بر خط L عمود باشد با صفحه P موازی است.	۶
۵/۱/نفره	خرداد ۹۲		۷
۵/۲۶/نفره	دی ماه ۹۰	ثابت کنید اگر صفحه ای با یکی از دو خط موازی، موازی باشد با دیگری هم موازی است.	۸
۵/۲۶/نفره	دی ماه ۹۲	قضیه (تالس در فضای سه维ه): ثابت کنید اگر P ، Q و R در صفحه موازی باشند و دو خط L و L' این صفحه ها را به ترتیب در نقطه های A و C' ، B' و A' ، C و B قطع کنند، آنگاه: $\frac{AB}{BC} = \frac{A'B'}{B'C'}$ 	۹
۵/۲۶/نفره	دی ماه ۹۲	نشان دهید اگر خط L بر صفحه P عمود باشد، آنگاه هر خط که بر خط L عمود باشد با صفحه P موازی است.	۱۰
۱	دی ماه ۹۲	ابتدا از نقطه A خارج صفحه P ، خطی موازی P رسم کنید. (روش رسم را توضیح دهید) سپس مشخص کنید چند خط می توان از یک نقطه مفروض موازی یک صفحه مفروض گذراند.	۱۱

۱۵	خرداد ۹۴	<p>قضیه: ثابت کنید اگر خط L با صفحه P موازی باشد، هر صفحه که از L بگذرد و با P متقاطع باشد، P را در یک خط موازی قطع می کند.</p>	۱۲
۱۶	شهریور ماه ۹۲	<p>ثابت کنید در یک هرم، وسط یال های آن، در یک صفحه موازی قاعده قرار دارند.</p>	۱۳
۱۷	دی ۹۰	<p>ثابت کنید، اگر دو صفحه با صفحه سومی موازی باشند، خودشان با هم موازیند.</p>	۱۴
۱۸	دی ۹۲	<p>قضیه (تالس در فضای): اگر P، Q و R سه صفحه موازی باشند و دو خط L و L' این صفحه ها را به ترتیب در نقطه های A و A'، B و B'، C و C' قطع کنند، آنگاه:</p> $\frac{AB}{BC} = \frac{A'B'}{B'C'}$	۱۵
۱۹	شهریور ماه ۹۴	<p>اگر دو صفحه متقاطع Q_1 و Q_2 بر صفحه P عمود باشند، ثابت کنید فصل مشترک دو صفحه Q_1 و Q_2 بر صفحه P عمود است.</p> <p>(راهنمایی: یک خط δ عمود بر صفحه P در نظر بگیرید، وضعیت خط δ نسبت به دو صفحه Q_1 و Q_2 چگونه است)</p>	۱۶
۲۰	شهریور ۹۰	<p>ثابت کنید اگر خطی با دو صفحه متقاطع، موازی باشد، آنگاه با فصل مشترک آنها موازی است.</p>	۱۷

۱۸		برای دو حدس های کلی زیر با استفاده از رسم شکل و توضیح آن یک مثال نقض ارائه کنید. الف) در فضای اگر خطی یکی از دو خط موازی را قطع کند لزوماً "دیگری را نیز قطع می کند. ب) اگر دو خط در دو صفحه مماسی قرار داشته باشند لزوماً این دو خط موازی هستند.
۱۹	شهریور ۹۳	از نقطه A خارج از صفحه P، یک صفحه موازی با صفحه P بگذرانید. (روشن ترسیم را توضیح دهید)
۲۰	شهریور ۹۳	ثابت کنید خطی که با یکی از دو صفحه مماسی، موازی است با دیگری هم موازی است.
۲۱	فرداد ۹۳	قضیه: ثابت کنید اگر خط L با یکی از خط های صفحه P موازی باشد، آنگاه، خط L با صفحه P موازی است.
۲۲	فرداد ۹۳	قضیه: ثابت کنید اگر خط L با یکی از خط های صفحه P موازی باشد، آنگاه، خط L با صفحه P موازی است.
۲۳	فرداد ۹۰	اگر O نقطه ای خارج از صفحه ای مانند P باشد، ثابت کنید کلیه خط های گذرنده از O که با P موازی هستند در یک صفحه موازی P قرار دارند.
۲۴	فرداد ۹۱	ثابت کنید دو صفحه P و P' موازی هستند اگر و تنها اگر هر خط واقع بر یکی از این صفحه ها، با صفحه دیگر موازی باشد.
۲۵	فرداد ۹۰	ثابت کنید که اگر دو صفحه موازی باشند، هر خط واقع بر یکی از این صفحه ها، با صفحه دیگر موازی است. آیا عکس مطلب نیز درست است؟ یعنی اگر هر خط از صفحه مفروضی، با صفحه مفروض دیگر موازی باشد، آیا آن دو صفحه موازیند؟

خط ها و صفحه های عمود بر هم

۱	فرداد ۹۶	<p>فرض کنید A، B و C سه نقطه از صفحه P باشند که بر یک خط قرار ندارند و AB = AC. اگر K نقطه ای خارج از صفحه P باشد که KB = KC و خط KA بر خط AB عمود باشد، ثابت کنید خط KA بر صفحه P عمود است.</p>
---	----------	--

۲	۱۰ نفره	دی ماه ۹۰	<p>روش رسم هریک از موارد زیر را توضیح دهید.</p> <p>الف) از نقطه A روی خط L . صفحه ای بر خط L عمود کنید.</p> <p>ب) از نقطه A خطی رسم کنید که بر صفحه P عمود باشد.</p>	۲
۳	۲۵ نفره	دی ماه ۹۴	ثابت کنید اگر L و L' دو خط متنافر باشند، از هر نقطه A یک و تنها یک خط می گذرد که بر L و L' عمود است.	۳
۴	۵/۱ نفره	شهریور ۹۰	ثابت کنید اگر خطی بر یکی از دو صفحه P موازی عمود باشد ، بر دیگری هم عمود است.	۴
۵	۵/۰ نفره	شهریور ۹۲	اگر خط L بر صفحه P عمود نباشد ، صفحه ای از خط L بگذرانید که بر P عمود باشد.	۵
۶	۱ نفره	شهریور ۹۳	از نقطه A روی خط L ، صفحه ای بر خط L عمود کنید. (روش رسم را توضیح دهید)	۶
۷	۵/۷ نفره	شهریور ۹۴	اگر دو صفحه P و P' بر هم عمود باشند ، ثابت کنید هر خط عمود بر صفحه P با صفحه P' موازی است .	۷
۸	۵/۱ نفره	ژوئیه ۹۳	از نقطه A خارج از خط L ، یک صفحه عمود بر L بگذرانید . ثابت کنید این صفحه یکتا است .	۸
۹	۱ نفره	خرداد ۹۲	از نقطه A خطی رسم کنید که بر صفحه P عمود باشد. (روش رسم را توضیح دهید)	۹
۱۰	۵/۲ نفره	دی ۹۴	ثابت کنید اگر L و L' دو خط متنافر باشند ، از هر نقطه A یک و تنها یک خط می گذرد که بر L و L' عمود است .	۱۰

فصل اول هندسه ۲

استدلال استقرایی

رسم شکل (۰/۲۵)

n	۵	۴	۳	تعداد ضلع ها
$180(n-2)$ (۰/۲۵)	$3 \times 180 = 540$ (۰/۲۵)	۳۶۰	۱۸۰	مجموع زاویه های داخلی

ب) مربع (۰/۲۵)

الف) لوزی (۰/۲۵)

ص ۵

ج) متوازی الاضلاع (۰/۲۵)

رسم شکل (۰/۵)

الف)

n	۶	۵	۴	۳	تعداد ضلع ها
$n-3$ (۰/۲۵)	۳ (۰/۲۵)	۲	۱	۰	تعداد قطرهای رسم شده از یک راس

$$ب) (۰/۲۵) = \frac{n(n-3)}{2}$$

تعداد قطرهای n ضلعی محدب

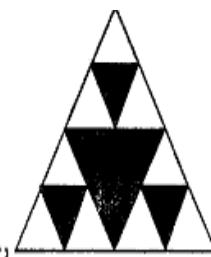
۴

دی ۹۲

n	...	۲	۱	۰	مرحله
3^n	...	۹	۳	۱	تعداد مثلث ها

(۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)

رسم شکل (۰/۲۵)

۵

خرداد ۹۱

n	۴	۳	۲	۱	شماره شکل
n^2	۱۶	۹	۴	۱	تعداد مثلث های کوچک

(۰/۲۵) (۰/۲۵)

استدلال استنتاجی

۱

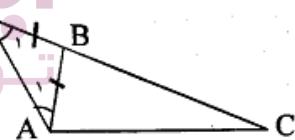
فرض: $BC > AC > \hat{B}$ حکم: $AC \geq BC$ برهان خلف: فرض می کنیم $AC \geq BC$ (۰/۲۵) دو حالت زیر را در نظر می گیریم:الف) $AC = BC$ در این حالت مثلث متساوی الساقین است. پس $\hat{A} = \hat{B}$ که این خلاف فرض است. (۰/۵)ب) $AC > BC$ در این حالت با توجه به قضیه لولا $\hat{A} < \hat{B}$ که این نیز خلاف فرض است. (۰/۵)

پس فرض خلف باطل است و حکم درست می باشد.

۲

برهان: ضلع BC را از راس B امتداد می دهیم و به اندازه \hat{B} روی آن جدا می کنیم تا نقطه D به دست آید. سپس D را به A وصل می کنیم. (۰/۲۵) بنابراین در مثلث ABD داریم:

$$BD = AB \Rightarrow \hat{D}_1 = \hat{A}_1 \quad (۰/۲۵)$$

همچنین در مثلث ADC داریم:

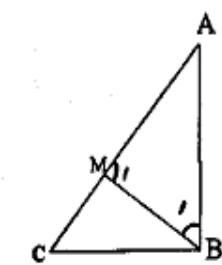
$$DC = DB + BC \Rightarrow DC = AB + BC \quad (۰/۲۵)$$

$$DC > AC \quad (۰/۲۵) \quad \text{بنابراین } D\hat{A}C > \hat{D}_1 \quad (۰/۲۵)$$

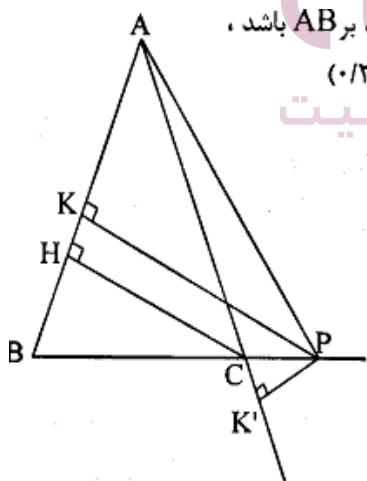
با توجه به شکل (۰/۲۵) بنابراین $DC > AC$ در نتیجهبنابراین $AB + BC > AC$

فرض کنیم M نقطه‌ای دلخواه درون مثلث متساوی الاضلاع $\triangle ABC$ باشد از M به رأس‌های A و C وصل می‌کنیم. (۰/۲۵) اگر h ارتفاع مثلث ABC باشد داریم. $S_{ABC} = S_{AMC} + S_{AMB} + S_{BMC}$. پس: $AB = AC = BC = \frac{1}{2}h \times BC = \frac{1}{2}MH \times BC + \frac{1}{2}MH' \times AC + \frac{1}{2}MH'' \times AB$ (۰/۲۵) بنابراین مجموع فواصل نقطه‌ی M از اضلاع، مقدار ثابت h می‌باشد

فرض: $\hat{B} > \hat{C}$ و حکم: $AC > AB$
 برهان: چون طبق فرض $AC > AB$ بنابراین پاره خط AM را به اندازه‌ی AB روی AC جدا می‌کنیم (۰/۲۵) واز نقطه‌ی M به B وصل می‌کنیم. چون $AB = AM$ پس مثلث ABM متساوی الساقین است، در نتیجه: (۰/۲۵) از طرفی چون زاویه‌ی M_1 یک زاویه‌ی خارجی مثلث MBC است در نتیجه از هر یک از زاویه‌های داخلی غیر مجاورش بزرگ‌تر خواهد بود. بنابراین $\hat{M}_1 > \hat{C}$ (۰/۲۵) با توجه به دو رابطه‌ی (۱) و (۲) (۰/۲۵) $\hat{B}_1 > \hat{C} \Leftarrow (2)$ (۰/۲۵) از طرفی نقطه‌ی M بین دو نقطه‌ی A و C واقع است، بنابراین BM نیم خطی داخل زاویه‌ی B است و در نتیجه زاویه‌ی B_1 جزیی از زاویه‌ی B است، (۰/۲۵) یعنی (۴) از مقایسه‌ی (۳) و (۴) نتیجه می‌شود: $\hat{B} > \hat{B}_1$

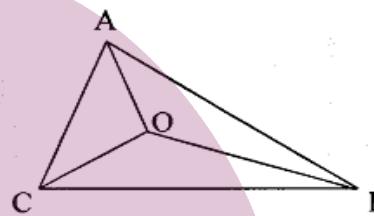

فرض می‌کنیم در مثلث متساوی الساقین $\triangle ABC$ ، $AB = AC = a$ ، CH ارتفاع وارد بر AB باشد، رأس A را به P وصل کرده عمود های PK و PK' را بر دو ساق مثلث رسم می‌کنیم (۰/۲۵) بنابراین: $S_{\triangle ABC} = S_{\triangle ABP} - S_{\triangle ACP}$ (۰/۲۵)
 $\Rightarrow \frac{1}{2}CH \times AB = \frac{1}{2}PK \times AB - \frac{1}{2}PK' \times AC$ (۰/۲۵)
 $\frac{1}{2}CH \times a = \frac{1}{2}a(PK - PK') \Rightarrow CH = PK - PK'$ (۰/۲۵)

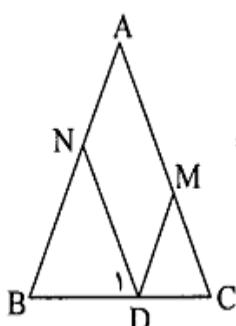
برهان: فرض کنیم AD نیمساز داخلی زاویه A باشد ضلع های BC و BA را امتداد می دهیم و از راس C خطی به موازات نیمساز زاویه A (یعنی AD) رسم می کنیم تا امتداد BA را در E قطع کند. (۰/۲۵) چون AD موازی CE است، اگر AC را به عنوان خط مورب در نظر بگیریم آنگاه: (۱) $\hat{A}_1 = \hat{C}_1$ (۰/۲۵)، و اگر BE را به عنوان خط مورب آنها در نظر بگیریم آنگاه: (۲) $\hat{A}_2 = \hat{E}_1$ (۰/۲۵). از طرفی طبق فرض مسئله، AD نیمساز است در نتیجه: (۳) $\hat{A}_1 = \hat{A}_2$ ، حال از رابطه های (۱)، (۲) و (۳) می توان نتیجه گرفت: $\hat{C}_1 = \hat{E}_1$ (۰/۲۵)، پس مثلث AEC متساوی الساقین است و (۴) $AE = AC$ (۰/۲۵)، در مثلث AD ، BEC متساوی الساقین است و (۵) $\frac{AB}{AE} = \frac{BD}{DC}$ (۰/۲۵)، با توجه به رابطه $\hat{C}_1 = \hat{E}_1$ (۰/۲۵) اگر در رابطه $\frac{AB}{AC} = \frac{BD}{DC}$ (۰/۲۵) به جای AE مساوی آن AC را جایگزین کنیم، خواهیم داشت: (۶) $\frac{AB}{AC} = \frac{BD}{DC}$ (۰/۲۵) که حکم ثابت می شود.

$$\begin{aligned}\triangle AOB : OA + OB &> AB \quad (۰/۲۵) \\ \triangle AOC : OA + OC &> AC \quad (۰/۲۵) \\ \triangle BOC : OB + OC &> BC \quad (۰/۲۵)\end{aligned}$$

از جمع سه نامساوی بالا داریم:

$$2(OA + OB + OC) > AB + AC + BC \rightarrow OA + OB + OC > \frac{AB + AC + BC}{2} \quad (۰/۲۵)$$

ایران تویی
 $ND \parallel AC, BC$ مورب $\Rightarrow \hat{D}_1 = \hat{C}$ (۰/۲۵)
 $, \hat{B} = \hat{C}$ (طبق فرض) $\Rightarrow \hat{D}_1 = \hat{B} \Rightarrow BND$ متساوی الساقین $\Rightarrow BN = DN$ (۰/۲۵)
 $ANDM$ (متوازی الاضلاع) $\Rightarrow AN = DM$ (۰/۲۵)
 $\Rightarrow DN + DM = AN + BN \Rightarrow DN + DM = AB$ (۰/۲۵)

٩

برهان: $\frac{MQ}{MC} = \frac{MA}{MC} = \frac{AQ}{QC}$ نیمساز $(\cdot / 25)$

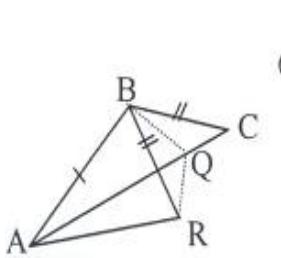
$\frac{MC}{MB} = \frac{AQ}{QC} = \frac{AP}{PB}$ عکس قضیه تالس $(\cdot / 25) \Rightarrow PQ \parallel BC$

$\frac{MP}{MB} = \frac{MA}{MB} = \frac{AP}{PB}$ نیمساز $(\cdot / 25)$

١٠

برهان: چون $A\hat{B}C > D\hat{E}F$, از رأس B پاره خط BR را طوری رسم می کنیم که

$\triangle ABR \cong \triangle DEF$ باشد. اگر $BR = EF$ و $A\hat{B}R = D\hat{E}F$ باشد. $(\cdot / 25)$ اگر AR را رسم کنیم، چون $BC = BR$ حال نیمساز زاویه $R\hat{B}C$ را رسم می کنیم

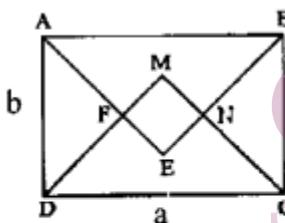
تاضلع AC را در نقطه Q قطع کند. $(\cdot / 25)$ بارسم QR چون $B\hat{Q}R \cong B\hat{Q}C$ $(ض زض)$

پس $QR = QC$ $(\cdot / 25)$. حال می توان نوشت:

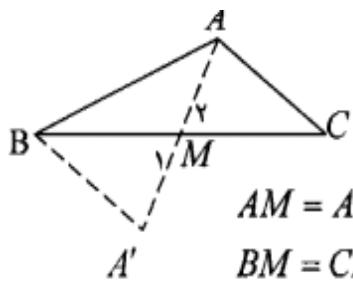
$$\begin{aligned} A\hat{Q}R &\longrightarrow AQ + QR > AR (\cdot / 25) & QR = QC \\ &\rightarrow AC > DF (\cdot / 25) & \longrightarrow AQ + QC > DF \end{aligned}$$

١١

مثلث های AFD و DMC قائم الزاویه های متساوی الساقین هستند. داریم:

$$\left. \begin{aligned} DF &= \frac{b}{\sqrt{2}} \Rightarrow DF = \frac{b}{\sqrt{2}} & (\cdot / 25) \\ DM &= \frac{a}{\sqrt{2}} \Rightarrow DM = \frac{a}{\sqrt{2}} & (\cdot / 25) \end{aligned} \right\} \Rightarrow FM = DM - DF = \frac{a - b}{\sqrt{2}} \quad (\cdot / 25)$$

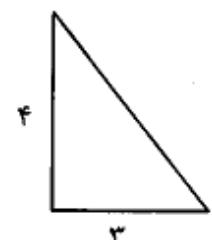
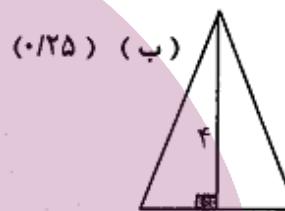
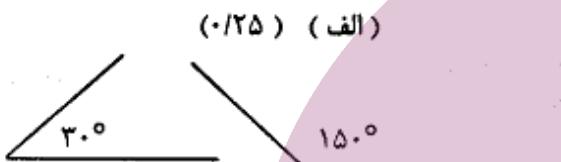

میانه AM را از طرف M به اندازه AM امتداد می دهیم تا نقطه A' به دست آید و از A' به B وصل می کنیم (۰/۲۵)

$$\left. \begin{array}{l} AM = A'M \\ BM = CM \\ \hat{M}_1 = \hat{M}_2 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{(ض ز ض)}} \Delta AMC \cong \Delta A'MB \Rightarrow AC = BA' \quad (۱) \quad (۰/۲۵)$$

$$\Delta ABA': AA' < AB + BA' \xrightarrow[\text{(۰/۲۵)}]{\text{(۱)}} ۲AM < AB + AC \Rightarrow AM < \frac{AB + AC}{2}$$

مثال نقض

دی ۹۳

۱

(الف) درست (۰/۲۵)

خرداد ۹۲

۲

(الف) نادرست (۰/۲۵)

شهریور ۹۲

۳

(الف) درست (۰/۲۵)

شهریور ۹۰

۴

قضیه های شرطی

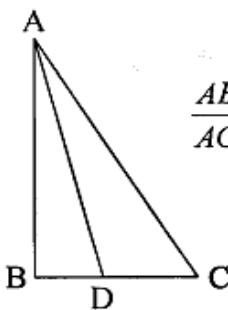
خرداد ۹۰

۱

(الف) درست (۰/۲۵)

عکس قضیه

۱

نیمساز زاویه A است بنا براین :

$$\frac{AB}{AC} = \frac{BD}{DC} \quad (./25) \Rightarrow \frac{12}{16} = \frac{BD}{7-BD} \quad (./25) \Rightarrow BD = 2 \quad (./25) \quad DC = 7 - 2 = 4 \quad (./25)$$

گزینه ۳

۲

با توجه به قضیه ی وجود مثلث

$$\left. \begin{array}{l} 6x = 18 \\ 6x + (x+2) + 4(x-1) = 36 \Rightarrow x = 3 \quad (./25) \\ x+2 = 10 \\ 4(x-1) = 8 \end{array} \right\} \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 10+8 > 18 \quad (\text{غ}) \\ 18+8 > 10 \quad (./25) \quad (\text{ص}) \\ 18+10 > 8 \quad (\text{ص}) \end{array} \right.$$

بنابراین این سه پاره خط نمی توانند اضلاع یک مثلث باشند. (./25)

گزینه ۴

اثبات غیر مستقیم یا برهان خلف

۱

فرض: $BC > AC > AB$ حکم

برهان خلف: فرض می کنیم حکم برقرار نباشد. بنا بر این $BC \leq AC \leq AB$ حال اگر:

الف) $BC = AC$ در این حالت مثلث متساوی الساقین است. پس $\hat{A} = \hat{B}$ که این خلاف فرض است. (./25)

ب) $BC < AC$ در این حالت با توجه به قضیه ثابت شده $\hat{A} < \hat{B}$ که این نیز خلاف فرض است. (./25)

پس فرض خلف باطل است و حکم درست می باشد. (./25)

گزینه ۵

۲

توشه‌ای برای موفقیت

فرض کنیم $AB = ED, BC = EF, AC > DF$ می خواهیم ثابت کنیم $B > E$. برهان خلف: فرض می کنیم

حکم درست نباشد یعنی $\hat{B} \leq \hat{E}$ (./25)

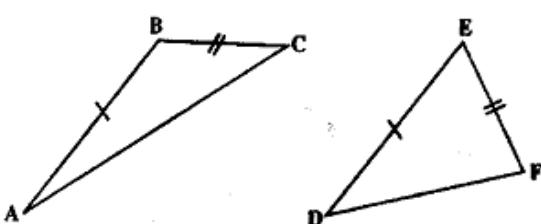
(۱) اگر $\hat{B} = \hat{E}$ با توجه به فرض دو مثلث همنهشت می شوند.

پس $AC = DF$ (./25)

(۲) اگر $\hat{B} < \hat{E}$ با توجه به فرض و قضیه لولا نتیجه می شود

$AC < DF$ (./25) در هردو حالت نتایج به دست آمده

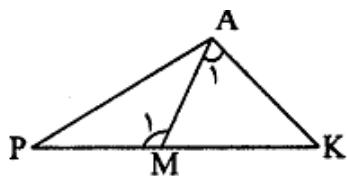
با فرض مسئله تناقض دارد. پس فرض خلف باطل است و حکم برقرار است. (./25)

گزینه ۶

۷

فرموده اید

$$\left. \begin{array}{l} \Delta AP, \Delta MK : \\ PM = AK \\ AM = AM \end{array} \right\} \xrightarrow{(\cdot / 25)} AP > MK \quad \text{با توجه به قضیه لولا (۰/۲۵)}$$

(زاویه خارجی) $\hat{M}_1 > \hat{A}_1$

فرموده اید

فرض کنیم $BC = B'C'$ (فرض خلف) (۰/۲۵)

$$\left\{ \begin{array}{l} BC = B'C' \\ AC = A'C' \xrightarrow{(\cdot / 25)} (\Delta \text{ضض}) \end{array} \right. \Rightarrow \Delta ABC \cong \Delta A'B'C' \Rightarrow \hat{A} = \hat{A}' \quad (\cdot / 25)$$

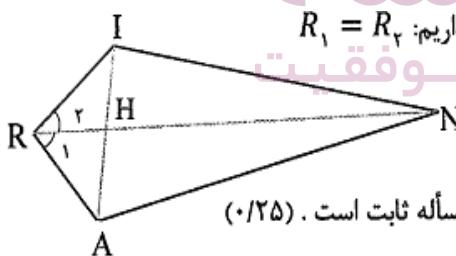
$AB = A'B'$

طبق فرض $\hat{A} \neq \hat{A}'$ پس به تناقض رسیدیم یعنی فرض خلف باطل و حکم درست است پس $BC \neq B'C'$ (۰/۲۵)

فرض: $BC > AC > B$ حکم:برهان خلف: فرض می کنیم حکم برقرار نباشد. بنا بر این $BC \leq AC$ (۰/۲۵) حال اگر:الف) $BC = AC$ در این حالت مثلث متساوی الساقین است. پس $\hat{A} = \hat{B}$ که این خلاف فرض است. (۰/۲۵)ب) $BC < AC$ در این حالت با توجه به قضیه ثابت شده $\hat{B} < \hat{A}$ که این نیز خلاف فرض است. (۰/۲۵)

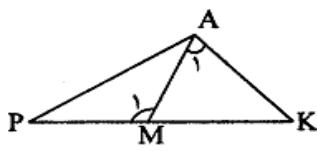
پس فرض خلف باطل است و حکم درست می باشد. (۰/۲۵)

فرموده اید

برهان خلف: فرض کنیم RN نیمساز زاویه ARI باشد. (۰/۲۵) بنابراین داریم:

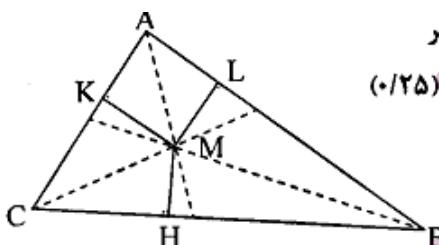
$$\left. \begin{array}{l} \Delta RIN \cong \Delta RAN \\ IN = AN \end{array} \right. \xrightarrow{\text{در نتیجه}} (\text{ضض}) \quad \text{پس}$$

که این با فرض مسئله تناقض دارد (۰/۲۵)، بنابراین فرض خلف باطل و حکم مسئله ثابت است. (۰/۲۵)

$$\Delta AMP, \Delta AMK : \left. \begin{array}{l} PM = AK \\ AM = AM \\ \hat{M}_1 > \hat{A}_1 \end{array} \right\} \xrightarrow{\cdot / 25} AP > MK \quad (0/25)$$

مکان هندسی

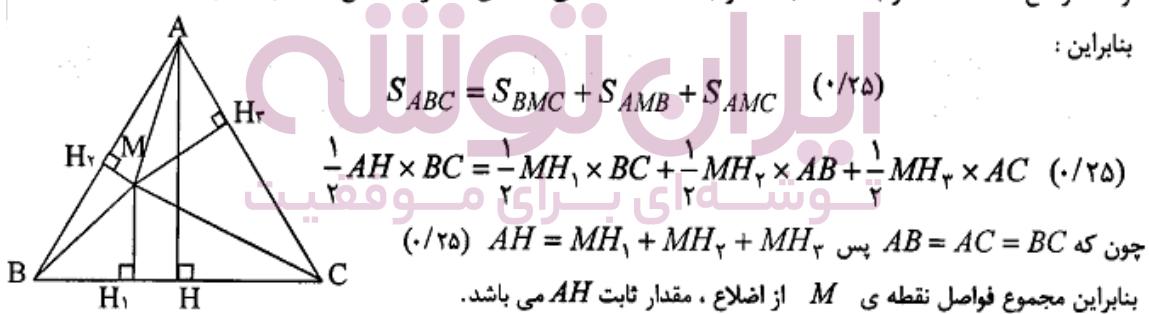
در مثلث ABC نیمسازهای زویه های B و C را درسم می کنیم تا یکدیگر را در M قطع کنند. از M بر ضلع های AC , AB و BC عمودمی کنیم $(0/25)$. تا به ترتیب آنها را در نقاط L , K و H قطع نمایند.

$$\left. \begin{array}{l} M \text{ روی نیمساز زویه } B \longrightarrow MH = ML \\ M \text{ روی نیمساز زویه } C \longrightarrow MH = MK \end{array} \right\} (0/25) \Rightarrow ML = MK \quad (0/25)$$

بنابراین نقطه M روی نیمساز \hat{A} نیز قرار دارد. $(0/25)$ یعنی M نقطه \hat{A} همرسی هر سه نیمساز است.

فرض کنیم M نقطه ای دلخواه درون مثلث متساوی الاضلاع ABC باشد از M به راس های A , B و C وصل می کنیم. اگر AH ارتفاع مثلث ABC و MH_1 , MH_2 , MH_3 فاصله های نقطه M از سه ضلع مثلث باشد. $(0/5)$

بنابراین :

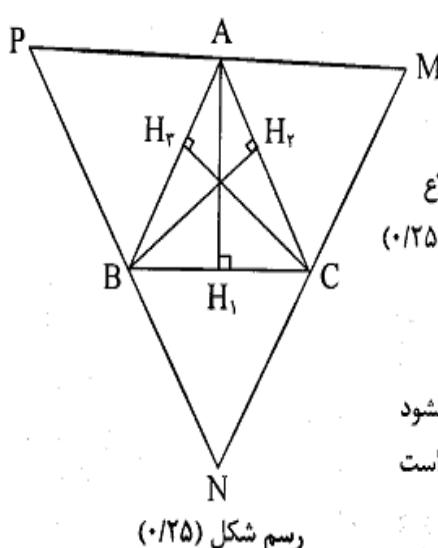

$$S_{ABC} = S_{BMC} + S_{AMB} + S_{AMC} \quad (0/25)$$

$$\frac{1}{2} AH \times BC = \frac{1}{2} MH_1 \times BC + \frac{1}{2} MH_2 \times AB + \frac{1}{2} MH_3 \times AC \quad (0/25)$$

$$(0/25) AH = MH_1 + MH_2 + MH_3 \quad AB = AC = BC$$

بنابراین مجموع فواصل نقطه M از اضلاع، مقدار ثابت AH می باشد.

رسم شکل (۰/۲۵)

از رأس های A, B و C به ترتیب خطهای موازی ضلعهای AB و AC, BC از مثلث ABC رسم می کنیم تا مثلث MNP حاصل شود.

چهار ضلعی AMCB متوازی الاضلاع است. در نتیجه

(۱) $AM = BC$ و از طرف دیگر چهار ضلع ACBP نیز متوازی الاضلاع است در نتیجه (۲) از رابطه های (۱) و (۲) نتیجه میشود $PA = AM$

یعنی از وسط PM میگذرد و از طرف دیگر چون $AH_1 \perp BC$ و $AH_1 \perp PM$ پس $BC \parallel PM$

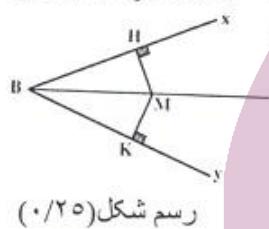
در نتیجه AH_1 عمود منصف ضلع PM می باشد. (۰/۲۵) با همین روش ثابت میشود

BH_2 عمود منصف ضلع PN و CH_2 عمود منصف ضلع MN از مثلث MNP است و می دانیم که سه عمود منصف اضلاع هر مثلث همسنند. (۰/۲۵)

در نتیجه ارتفاع های AH_1 و CH_2 و BH_2 همسنند. ص ۳۷

مرحله اول: نقطه M را روی نیمساز زاویه $X\hat{B}Y$ در نظر می گیریم از خطهای بر ضلعهای BY و BX عمود می کنیم تا آنها را به ترتیب در H و K قطع کنند دو مثلث قائم الزوایه $\triangle BMK$ و $\triangle BMH$ به

حالات تساوی وتر و یک زاویه ای تند همنهشت هستند، پس $MH = MK$ (۰/۵) مرحله دوم: اگر نقطه M از دو ضلع BY و BX به فاصله ای

رسم شکل (۰/۲۵)

یکسان باشد. چون دو مثلث قائم الزوایه $\triangle BMH$ و $\triangle BMK$ به

حالات تساوی وتر و یک ضلع قائم همنهشت هستند.

پس $\hat{B}_1 = \hat{B}_2$ (۰/۵) یعنی خطی که از B و M می گذرد نیمساز زاویه $X\hat{B}Y$ است.

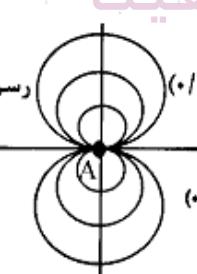
الف) باتوجه به شکل مکان هندسی مورد نظر دایره ای به مرکز O و به شاعر $R+r$ است. (۰/۲۵)

رسم شکل (الف) (۰/۵)

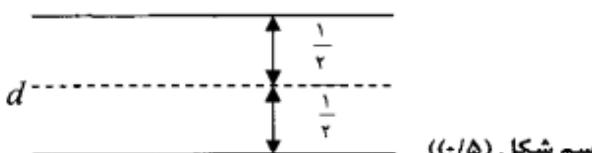
توشهای برای موفقیت

ب) باتوجه به شکل مکان هندسی مورد نظر خط عمود بر d در نقطه A است. (۰/۰۵)

رسم شکل (ب) (۰/۰۵)

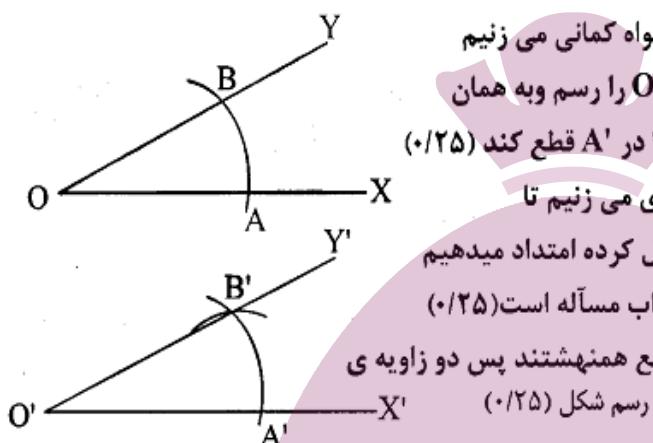
مکان هندسی، مجموعه‌ی همه‌ی نقطه‌های صفحه‌ی یا فضای است که دارای ویژگی مشترکی هستند، یعنی هر نقطه در این مجموعه دارای این ویژگی است و هر نقطه که آن ویژگی را دارد عضوی این مجموعه می‌باشد. (۰/۵)

مکان هندسی مطلوب دو خط راست به موازات خط

d و به فاصله $\frac{1}{2}$ از آن می‌باشد. (۰/۲۵)

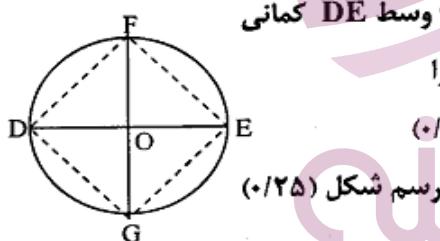
ترسیم با کمک خط کش و پرگار

زاویه XOY داده شده است. به مرکز O وشعاع دلخواه کمانی می‌زنیم

تا OY و OX را در نقاط A و B قطع کنید. نیم خط $O'A'$ را رسم و به همان شعاع و به مرکز O' کمان دوم را می‌زنیم تا $O'A'$ را در A' قطع کند. (۰/۲۵)

سپس به مرکز A' وشعاعی به طول AB کمان دیگری می‌زنیم تا کمان دوم را در نقطه i B' قطع کند. $O'B'$ را به B' وصل کرده امتداد میدهیم تا نیم خط $O'Y'$ حاصل شود. زاویه i $X'O'Y'$ جواب مسأله است. (۰/۲۵) زیرا دو مثلث OAB و $O'A'B'$ بنا به تساوی سه ضلع همنهشتند پس دو زاویه i فوق برابرند. (۰/۲۵)

ابتدا پاره خط DE و عمود منصف آن را رسم می‌کنیم (۰/۲۵) از نقطه O وسط DE کمانی

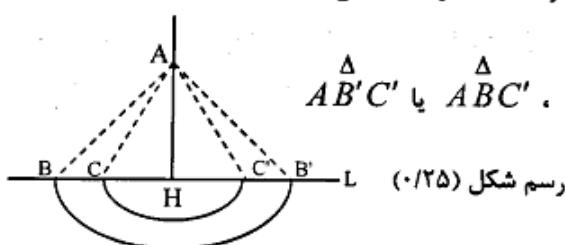
به مرکز O و به شعاع $R=OD$ می‌زنیم (۰/۲۵) این کمان عمود منصف را

در دو نقطه i F و G قطع می‌کند. چهارضلعی $DFEG$ مربع است. (۰/۲۵)

ایران لوح

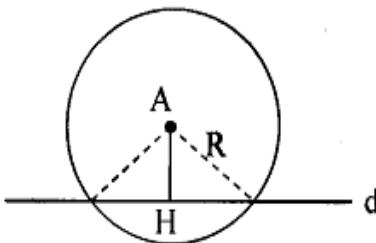
توشه‌ای برای موفقیت

روش رسم: خط L را رسم می‌کنیم. روی نقطه دلخواه H از خط L عمود $AH = h_a$ را رسم می‌کنیم (۰/۲۵) به مرکز A و به شعاع $AB=c$ دایره‌ای رسم می‌کنیم تا خط L را در نقاط B و B' قطع کند. سپس به مرکز A و به شعاع $AC=b$ دایره دیگری رسم می‌کنیم تا خط L را در نقاط C و C' قطع کند. (۰/۲۵) مثلث ABC مثلث مطلوب است.

تذکر: (در صورتی که یکی از مثلث‌های $\triangle AB'C'$ ، $\triangle ABC'$ ، $\triangle AB'C$ ، $\triangle ABC$ به عنوان جواب بیان شود. کافیست)

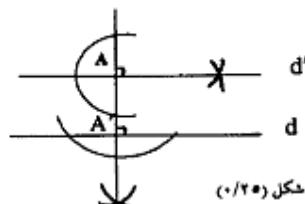
دایره ای به شعاع R و به مرکز A را رسم می کنیم ($0/25$). محل برخوردارین دایره با خط d جواب مسأله است. ($0/25$)
فرض می کنیم عمود AH فاصله نقطه A از خط d باشد.

ص ۴۲

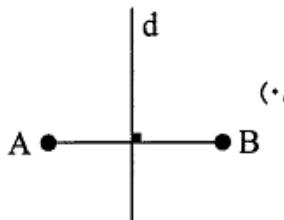
 $AH > R$ مسأله جواب ندارد ($0/25$) $AH = R$ مسأله یک جواب دارد. ($0/25$) $AH < R$ مسأله دو جواب دارد. ($0/25$)

مسأله راحل شده فرض می کنیم . می دانیم که دو خط عمود بر یک خط با هم موازیند .

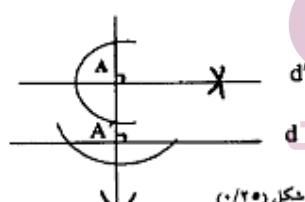

ابتدا از نقطه A بر خط d عمودی رسم می کنیم ($0/25$) تا آن را در نقطه A' قطع کند. سپس از نقطه A خطی عمود بر AA' رسم می کنیم ($0/25$) و آن را d' می نامیم . خط d' همان خط مطلوب است.

ابتدا دو نقطه A و B را به هم وصل کرده ، سپس عمود منصف آن را رسم می کنیم . ($0/25$)
محل تقاطع پاره خط AB با خط d جواب مسأله است.

۱- اگر عمود منصف پاره خط AB بر خط d منطبق شود مسأله بیشمار جواب دارد . ($0/25$)۲- اگر عمود منصف پاره خط AB با خط d متقاطع باشد ، محل تقاطع آنها جواب مسأله است و مسأله یک جواب دارد . ($0/25$)۳- اگر عمود منصف پاره خط AB با خط d موازی و غیر منطبق بر d باشد ، مسأله جواب ندارد . ($0/25$)

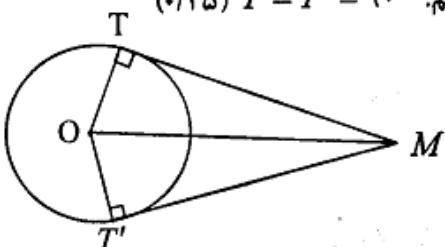
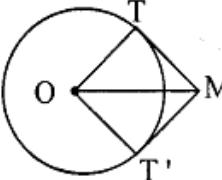
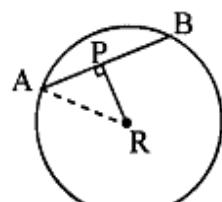
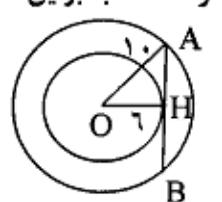
مسأله راحل شده فرض می کنیم . می دانیم که دو خط عمود بر یک خط با هم موازیند .

ابتدا از نقطه A بر خط d عمودی رسم می کنیم ($0/25$) تا آن را در نقطه A' قطع کند. سپس از نقطه A خطی عمود بر AA' رسم می کنیم ($0/25$) و آن را d' می نامیم . خط d' همان خط مطلوب است.

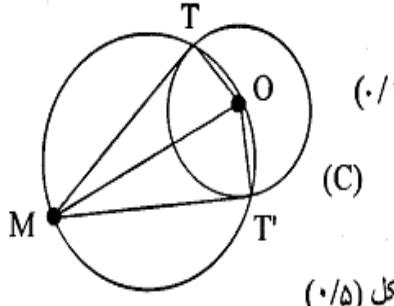
فصل دوم هندسه ۲

زاویه مرکزی، وتر و مماس

۱ شنبه ۹۳ شهریور <p>چون شعاع در نقطه‌ی تماس بر خط مماس عمود است نتیجه می‌گیریم: $\hat{T} = \hat{T}' = 90^\circ$ (۰/۲۵)</p> $\left\{ \begin{array}{l} \hat{T} = \hat{T}' = 90^\circ \\ OT = OT' \quad (\cdot/5) \\ OM = OM \end{array} \right. \Rightarrow \Delta OMT \cong \Delta OMT'$ $\Rightarrow MT = MT' \quad (\cdot/۲۵)$
۲ خرداد ۹۳ <p>رسم شکل (۰/۲۵)</p> $\begin{aligned} \text{ا) } \triangle OTM: \quad & OT \perp MT \Rightarrow \hat{O}TM = 90^\circ \quad (\cdot/۲۵) \\ & \Rightarrow MT = \sqrt{OM^2 - OT^2} = \sqrt{۵۰ - ۲۵} = ۵ \quad (\cdot/۲۵) \\ \text{ب) } & \Rightarrow MT = MT' = ۵ \quad (\cdot/۲۵) \\ & \left. \begin{aligned} MT = MT' = OT = OT' = ۵ \\ T = 90^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow OTMT' \text{ مربع است} \quad (\cdot/۲۵) \end{aligned}$
۳ پنجشنبه ۹۳ <p>چون شعاع عمود بر وتر، وتر را نصف می‌کند (۰/۲۵) پس $AB = ۱۶$ (۰/۲۵)</p>
۴ شنبه ۹۱ <p>و تری از دایره‌ی بزرگتر بر دایره‌ی کوچکتر مماس است. بنابراین شعاع OH بر AB عمود است. بنابراین $AH = HB$ (۰/۲۵)</p> $\begin{aligned} \text{ا) } \hat{A}OH &= 100^\circ \Rightarrow AH^2 = AP^2 + PR^2 \Rightarrow 100 = ۳۶ + AP^2 \\ & \Rightarrow AP = ۸ \quad (\cdot/۵) \\ \text{ب) } & \Rightarrow AH = ۸ \quad (\cdot/۲۵) \end{aligned}$ $\rightarrow AH^2 = OA^2 - OH^2 \rightarrow AH^2 = ۱۰^2 - ۶^2 \quad (\cdot/۲۵)$ $\rightarrow AH = ۸ \xrightarrow{(\cdot/۲۵)} AB = ۱۶ \quad (\cdot/۲۵)$

۵

نقطه M را به O مرکز دایره (C) وصل کرده ، دایره به قطر OM را رسم می کنیم.

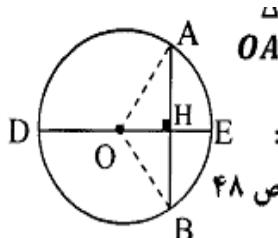
$$(0/25) \quad \hat{OTM} = \hat{OT'M} = 90^\circ$$

زیرا زاویه های محاطی و روبه رو به قطر هستند (0/25) پس در نتیجه

در نقطه T و T' در نقطه C بر دایره (C) مماسند. (0/25)

رسم شکل (0/5)

۶

برهان: از مرکز دایره به نقاط A و B وصل می کنیم. (0/25) در مثلث متساوی الساقین

می دانیم ارتفاع OH نیمساز رأس \hat{O} و میانه ضلع AB نیز است. (0/25) بنابراین:

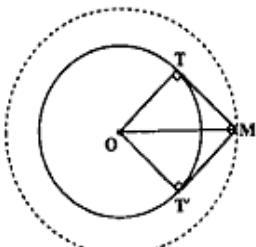
$$(0/25) \quad \widehat{AE} = \widehat{BE} \quad \text{بنابراین: } A\hat{O}E = B\hat{O}E \text{ و } AH = HB$$

۷

فرض می کنیم مساله حل شده باشد و M یکی از نقطه هایی باشد که از آن ، دو مماس عمود برهم MT و MT' بر دایره C(O, R) را رسم شده است. از O به نقطه های تماس T و T' وصل می کنیم. چهار ضلعی OTMT' مربع است. (0/25)

زیرا چهار زاویه ای قائمه دارد و دو ضلع مجاورش نیز برابرند.

$$(0/25) \quad OM = R\sqrt{2} \quad (OT = OT' = R) \quad \text{(دراین مربع مقدار ثابتی است.)}$$

رسم شکل (0/25)

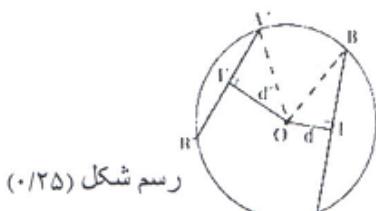
مکان هندسی نقطه M دایره ای به مرکز O و شعاع $R\sqrt{2}$ است. (0/25)

۸

$$\left. \begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} OQ = OR \\ GQ = GP \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{l} YS = YP \\ LS = LR \end{array} \right. \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} OQ + GQ + YS + LS = OR + GP + YP + LR \quad (0/5) \\ \Rightarrow OG + YL = OL + GY \quad (0/25) \end{array}$$

۹

برهان: از مرکز دایره عمودهای OH و OH' را به وترهای $A'B' = l'$ و $AB = l$ وارد می کنیم . می دانیم
شعاع عمود بریک وتر آن رانصف می کند ($OH' = d'$ و $OH = d$)

رسم شکل (۰/۲۵)

$$\triangle OHB: OB^2 = OH^2 + HB^2 \Rightarrow R^2 = d^2 + \frac{l^2}{4} \quad (\cdot/25)$$

$$\triangle OH'A': OA'^2 = OH'^2 + H'A'^2 \Rightarrow R^2 = d'^2 + \frac{l'^2}{4}$$

$$l > l' \Leftrightarrow l^2 > l'^2 \quad (\cdot/25) \Leftrightarrow R^2 - \frac{l^2}{4} < R^2 - \frac{l'^2}{4} \quad (\cdot/25) \Leftrightarrow d^2 < d'^2 \Leftrightarrow d < d' \quad (\cdot/25)$$

(درصورتی که اثبات یک طرفه نوشته شده باشد (۰/۲۵) کسرشود).

۱۰

می دانیم که طول مماس های رسم شده از نقطه ای خارج یک دایره باهم برابر است.

$$\text{محیط مثلث } ABC = AB + AC + BC = AB + AC + BD + DC = AB + AC + BE + CF \quad (\cdot/5)$$

بنابراین محیط مثلث ABC مستقل از نقطه D بوده و مقدار آن ثابت است.

۹۲

۹۱

۹۱

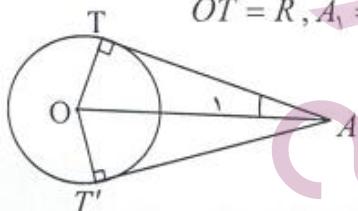
۹۱

تکراری همانند سوال ۹

۱۱

۱۲

$$OT = R, \hat{A}_1 = 30^\circ \quad (\cdot/25) \Rightarrow OT = \frac{OA}{2} \quad (\cdot/25) \Rightarrow OA = 2R \Rightarrow OA = 10 \quad (\cdot/25)$$

ایران توشه

توشه‌ای برای موفقیت

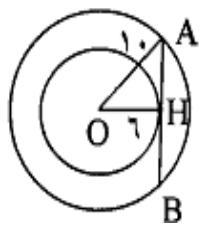
۱۳

$$2x = y$$

$$2(3x+10) + 4x = 360^\circ \quad (\cdot/5) \Rightarrow 10x = 340^\circ \Rightarrow x = 34^\circ \quad (\cdot/25) \quad \text{و} \quad y = 68^\circ \quad (\cdot/25)$$

شنبه‌پور ۹۱

۱۴ وتری از دایره‌ی بزرگتر بر دایره‌ی کوچکتر مماس است. بنابراین شعاع OH بر AB عمود است. بنابراین

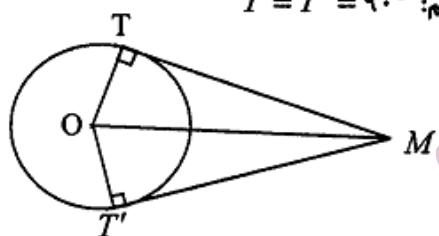
$$(+) / 25) AH = HB$$

$$AH^2 = OA^2 - OH^2 \rightarrow AH^2 = 10^2 - 6^2 \quad (./ 25)$$

$$\rightarrow AH^2 = 64 \rightarrow AH = 8 \xrightarrow{(. / 25)} AB = 16 \quad (./ 25)$$

خرداد ۹۱

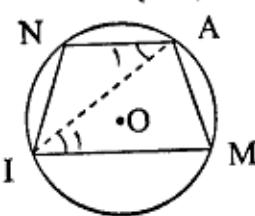
۱۵ چون شعاع در نقطه‌ی تماس بر خط مماس عمود است نتیجه‌ی می‌گیریم:

$$\begin{cases} \hat{T} = \hat{T}' = 90^\circ \\ OT = OT' \quad (./ 5) \\ OM = OM \end{cases} \Rightarrow \triangle OMT \cong \triangle OMT'$$

$$\Rightarrow MT = MT' \quad (./ 25)$$

شنبه‌پور ۹۲

$$\text{داریم: } \begin{cases} \hat{A}_1 = \frac{\overarc{NI}}{2} \\ \hat{I}_1 = \frac{\overarc{AM}}{2} \end{cases} \xrightarrow{(\cdot / 25)} \hat{A}_1 = \hat{I}_1 \quad (./ 25)$$

طبق عکس قضیه خطوط موازی و خط مورب $AM \parallel NI$ $(./ 25)$

شنبه‌پور ۹۳

۱۶ تکراری همانند سوال ۶

ایران‌آشی

دی ۹۰

الف) متداخل $(./ 25)$ ب) مماس برون $(./ 25)$

توشه‌ای برای موفقیت

دی ۹۰

$$\text{الف) } \frac{2x+1+3x+4}{2} = 90^\circ \quad (./ 25) \rightarrow 5x+5 = 180 \Rightarrow x = 35^\circ \quad (./ 25)$$

$$\text{ب) } x^r = 4 \times 9 \quad (./ 25) \Rightarrow x = 6 \quad (./ 25)$$

شنبه‌پور ۹۳

۱۷ تکراری همانند سوال ۱

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

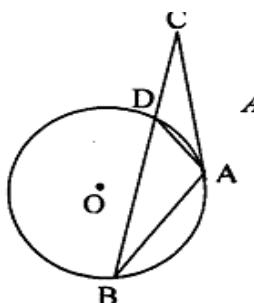
۱۹

۲۰

$$\begin{aligned} & \text{(الف)} \quad \left\{ \begin{array}{l} 2x + 3x + 4x = 36 \cdot (./25) \Rightarrow x = 4 \cdot (./25) \\ y = \frac{4x}{2} \cdot (./25) \Rightarrow y = 2x \Rightarrow y = 8 \cdot (./25) \end{array} \right. \\ & \text{(ب)} \quad 4 \times 12 = z(z - 2) \quad (./5) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} z^2 - 2z - 48 = 0 \Rightarrow (z - 8)(z + 6) = 0 \cdot (./25) \Rightarrow \\ z = 8, z = -6 \Rightarrow z = 8 \cdot (./25) \end{aligned}$$

خط های قاطع و مماس نسبت به دایره

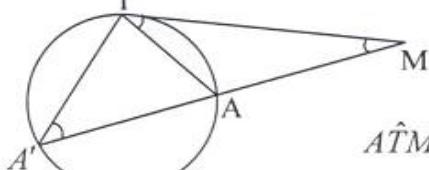
$$\triangle ABC : \begin{cases} AC = AB \Rightarrow \hat{B} = \hat{C} \quad (./25) \\ \hat{B} = \frac{\widehat{AD}}{2} \quad \text{محاطی} \quad (./25) \Rightarrow D\hat{A}C = \hat{C} \Rightarrow DC = DA \quad (./25) \\ D\hat{A}C = \frac{\widehat{AD}}{2} \quad \text{ظلی} \quad (./25) \end{cases}$$

$$4 \times x = 2 \times 10 \cdot (./25) \Rightarrow x = 5 \quad (./25)$$

$$6^2 = y(y+9) \cdot (./25) \Rightarrow y^2 + 9y - 36 = 0 \Rightarrow y = 3 \cdot (./25)$$

ایران لوحی
توشه‌ای برای موفقیت

برهان: دایره‌ی C و نقطه‌ی M را خارج آن درنظر می‌گیریم. مماس MAA' و قاطع MT را نسبت به این دایره

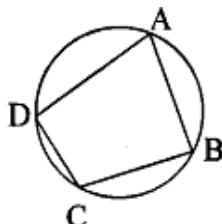
رسم شکل (./25)

$$\left. \begin{array}{l} A\hat{T}M = A\hat{A}'T = \frac{AT}{2} \\ \hat{M} = \hat{M} \end{array} \right\} (./25) \Rightarrow \frac{MT}{MA} = \frac{MA'}{MT} \quad (./25)$$

$$\Rightarrow MT^2 = MA \cdot MA' \quad (./25)$$

وضع دو دایره نسبت به هم

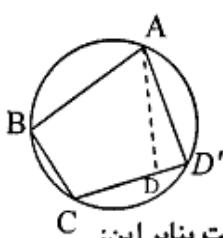
زاویه محاطی

با توجه به قضیه ای زاویه ای محاطی داریم:

$$\hat{B} + \hat{D} = \frac{\widehat{ADC}}{2} + \frac{\widehat{ABC}}{2} \xrightarrow{(./25)} = \frac{360^\circ}{2} = 180^\circ \quad (./25)$$

$$(./25) \quad \hat{A} + \hat{C} = 180^\circ$$

عكس قضیه: فرض کنیم در چهار ضلعی $ABCD$, هر دو زاویه ای روبه رو مکمل یکدیگر باشند.

$$\text{يعني } (1) \quad \hat{B} + \hat{D} = 180^\circ \quad \text{و } (2) \quad \hat{A} + \hat{C} = 180^\circ \quad \text{بر سه نقطه ای } B \text{ و } A \text{ و } C \text{ یک دایره}$$

می گذرد، $(./25)$ ثابت می کنیم که این دایره از نقطه ای D نیز می گذرد.

اثبات(برهان خلف): اگر این دایره از راس D نگذرد، نقطه ای برخورد خط CD با دایره را

D' می نامیم $(./25)$ و از D' به A وصل می کنیم، چون چهار ضلعی $ABCD'$ محاطی است بنابر این:

$$(3) \quad \hat{B} + \hat{D}' = 180^\circ \quad \text{از رابطه (2) و (3) نتیجه می شود که } (4) \quad \hat{D} = \hat{D}' \quad \text{چون زاویه ای } D \text{ زاویه خارجی}$$

مثلث ADD' است، بنابر این: $\hat{D} > \hat{D}'$ که رابطه ای (5) با رابطه ای (4) در تنافض است. $(./25)$ در نتیجه فرض ما

که دایره از راس D نمی گذرد نادرست، و حکم قضیه برقرار است.

$$\hat{C} = \frac{1}{2} \widehat{AB} \quad \text{و } \hat{A} = \frac{1}{2} \widehat{BC} \quad \text{و } \hat{B} = \frac{1}{2} \widehat{AC} \quad (./25)$$

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = \frac{1}{2} (\widehat{AC} + \widehat{AB} + \widehat{BC}) \quad (./25)$$

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = \frac{1}{2} (360^\circ) = 180^\circ \quad (./25)$$

زاویه ظلی

توضیحاتی: رایم و فقیر

زاویه ای ظلی $B\hat{A}T$ را در دایره ای به مرکز O در نظر می گیریم قطر AD از این دایره را رسم می کنیم و از D به نقطه B وصل می نمانیم $(./25)$ زاویه ای $A\hat{B}D$ محاطی روبرو به قطر مساوی 90° است پس

$$D\hat{A}B + B\hat{A}T = 90^\circ \quad (./25) \quad (2) \quad \text{از طرفی} \quad A\hat{D}B + D\hat{A}B = 90^\circ \quad (./25) \quad (1)$$

از رابطه (1) و (2) نتیجه می شود $B\hat{A}T = A\hat{D}B$ اما می دانیم $B\hat{A}T = A\hat{D}B$ پس

$$(./25) \quad B\hat{A}T = \frac{\widehat{AB}}{2} \quad A\hat{D}B = \frac{\widehat{AB}}{2} \quad \text{اما می دانیم } (./25) \quad B\hat{A}T = A\hat{D}B$$

(توجه: به اصلاحیه پایان راهنمای تصحیح توجه شود). $\widehat{BC} = 190^\circ - 36^\circ = 154^\circ$ (الف)

$$\hat{x} = \frac{BC}{x} \Rightarrow \frac{19.0}{x} = 95^\circ \quad (\cdot / 25)$$

$$\therefore 4(4+x) = 4(3+5) \xrightarrow{(\cdot/4)} 4+x = 8 \xrightarrow{(\cdot/4)} x = 4$$

زاویه‌ی ظلی $B\hat{A}T$ را در دایره‌ی به مرکز O در نظر می‌گیریم شعاع OA از این دایره را رسم می‌کنیم.

می دانیم شعاع در نقطه‌ی تماس بر خط مماس عمود است . پس

$$(\therefore \text{प्रध}) \quad \hat{\angle OAB} + \hat{\angle BAT} = 90^\circ \quad (1)$$

قطر عمود بر هر وتر، آن وتر و کمانهای نظیر آن وتر را نصف میکند.

$$O\hat{A}B + A\hat{O}M = 90^\circ \quad (٣) (٢٥)$$

از رابطه (۱) و (۳) نتیجه می شود $B\hat{A}T = A\hat{O}M$ با توجه به (۲) نتیجه می شود

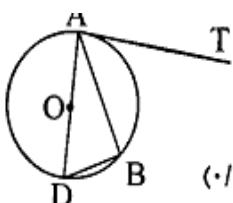
را B وصل می کنیم زاویه $\angle BAY$ ظلی و زاویه $\angle ABB'$ محاطی هستند پنا بر این

$$A\hat{B}B' = \frac{AB'}{\gamma} (\cdot / \gamma \Delta), B\hat{A}Y = \frac{AB}{\gamma} (\cdot / \gamma \Delta)$$

با توجه به فرض $AB' \parallel XY$ و AB مورب، پس

$$A\hat{B}B' = B\hat{A}Y(\cdot/\tau\Delta) \Rightarrow \widehat{AB} = \widehat{AB}'(\cdot/\tau\Delta)$$

توشه‌ای برای موفقیت

رسم شکل (۰/۲۵)

زاویه‌ی ظلی $B\hat{A}T$ را در دایره‌ی به مرکز O در نظر می‌گیریم.

قطر AD از این دایره را رسم می‌کنیم و از D به نقطه B وصل می‌نماییم. (۰/۲۵)

زاویه‌ی $\hat{A}BD$ محاطی رویرو به قطر مساوی 90° است پس

$$D\hat{A}B + B\hat{A}T = 90^\circ \quad (\because 75) \quad (2), \text{ which implies } D\hat{A}B + D\hat{A}B = 90^\circ \quad (\because 75) \quad (1)$$

از رابطه (۱) و (۲) نتیجه می شود $B\hat{A}T = A\hat{D}B$ اما می دانیم $B\hat{A}T = \frac{\widehat{AB}}{\widehat{z}}$ پس

۶

شهریور ۹۴

چون اندازه هر زاویه ظلی مساوی نصف اندازه کمان رو به روی آن است: $(\cdot/25)$ پس داریم:

$$\begin{aligned} A\hat{T}X = \frac{AT}{2} &\rightarrow 2\alpha - 6 = \frac{3\alpha + 33}{2} (\cdot/25) \rightarrow \alpha = 45^\circ (\cdot/25) \\ \Rightarrow A\hat{T}X &= 84^\circ (\cdot/25) \end{aligned}$$

۶۱ ص

کمان در خور یک زاویه

۱

خرداد ۹۴

الف) به قطر AB $(\cdot/25)$

شهریور ۹۴

$$R = \frac{a}{r \sin \alpha} \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} R = \frac{\sqrt{2}}{r \sin 45^\circ} = 1 (\cdot/25)$$

$$OH = R |\cos \alpha| \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} OH = |\cos 45^\circ| = \frac{\sqrt{2}}{2} (\cdot/25)$$

شهریور ۹۰

$$R = \frac{a}{r \sin \alpha} \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} R = \frac{r\sqrt{r}}{r(\frac{\sqrt{r}}{r})} = r (\cdot/25) \quad OH = R |\cos \alpha| \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} OH = r \frac{\sqrt{r}}{r} (\cdot/25)$$

خرداد ۹۱

$$R = \frac{a}{r \sin \alpha} \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} R = \frac{r}{r \sin 30^\circ} = 4 (\cdot/25)$$

$$OH = R |\cos \alpha| \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} OH = 4 |\cos 30^\circ| = 2\sqrt{3} (\cdot/25)$$

شهریور ۹۳

$$R = \frac{a}{r \sin \alpha} \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} R = \frac{r}{r \sin 30^\circ} = 6 (\cdot/25)$$

$$OH = R |\cos \alpha| \stackrel{(\cdot/25)}{\Rightarrow} OH = 6 |\cos 30^\circ| = 3\sqrt{3} (\cdot/25)$$

زاویه بین دو وتر

۴

۱

۹۲

$$\text{الف) } \begin{cases} \frac{x+y}{2} = 84 \\ \frac{x-y}{2} = 22 \end{cases} \xrightarrow{(\cdot / 5)} \begin{cases} x+y = 10 \cdot 6 \\ x-y = 2 \cdot 2 \end{cases} \quad \text{ب) } z^2 = 4 \times 9 \quad (\cdot / 25) \rightarrow z = 6 \quad (\cdot / 25)$$

۲

خرداد ۹۰

$$50^\circ = \frac{z-t}{2} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow z-t = 100^\circ \quad \text{و} \quad 70^\circ = \frac{z+t}{2} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow z+t = 140^\circ$$

$$\Rightarrow t = 20^\circ \quad (\cdot / 25) \quad \text{و} \quad z = 120^\circ \quad (\cdot / 25)$$

۳

شهریور ۹۱

$$\text{الف) } \begin{cases} \frac{x+y}{2} = 8^\circ \\ \frac{x-y}{2} = 2^\circ \end{cases} \xrightarrow{(\cdot / 5)} \begin{cases} x+y = 10^\circ \\ x-y = 4^\circ \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = 10^\circ \\ y = 6^\circ \end{cases} \quad (\cdot / 5)$$

$$\text{ب) } x(x+32) = 10 \times 32 \xrightarrow{(\cdot / 25)} x^2 + 32x - 320 = 0 \rightarrow \begin{cases} x = 8 \quad (\text{ق ق}) \quad (\cdot / 25) \\ x = -40 \quad (\text{غ ق ق}) \quad (\cdot / 25) \end{cases}$$

۴

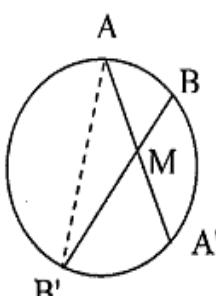
شهریور ۹۰

$$\text{ب) } 4(4+x) = 3(3+5) \xrightarrow{(\cdot / 25)} 4+x = 6 \xrightarrow{(\cdot / 25)} x = 2$$

۵

شهریور ۹۰

برهان: پاره خط AB' را رسم می کنیم . زاویه $\angle AMB$ زاویه خارجی مثلث AMB' است. $(\cdot / 25)$

ایران لوحه‌ای برای موفقیت

$$\hat{\angle} AMB = \hat{\angle} AB'M + \hat{\angle} B'AM \quad (\cdot / 25) \quad \text{پس:}$$

$$\hat{\angle} AMB = \hat{\angle} AB'B + \hat{\angle} A'AB'$$

$$AB'B = \frac{\widehat{AB}}{2} \quad \text{و} \quad A'AB' = \frac{\widehat{A'B'}}{2} \Rightarrow \hat{\angle} AMB = \frac{\widehat{AB} + \widehat{A'B'}}{2} \quad (\cdot / 25)$$

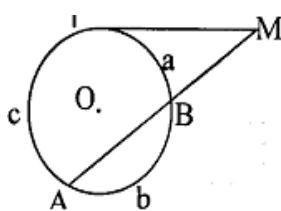
بنابراین حکم ثابت شد.

۶

خرداد ۹۰

$$\begin{cases} \frac{x+y}{2} = 40^\circ \\ \frac{x-y}{2} = 20^\circ \end{cases} \xrightarrow{(\cdot / 5)} \begin{cases} x+y = 10 \cdot 6 \\ x-y = 2 \cdot 2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = 10^\circ \\ y = 4^\circ \end{cases} \quad (\cdot / 5)$$

۱

$$\left\{ \begin{array}{l} b = 4a \\ c = 5a \\ a + b + c = 36. \end{array} \right. \Rightarrow 1 \cdot a = 36 \Rightarrow a = 36(./25), c = 18(./25)$$

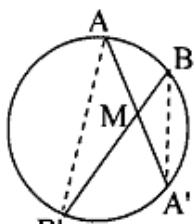
$$M = \frac{c-a}{2} = \frac{144}{2} = 72(./25)$$

ص ۷۳

خرداد ۹۴

رابطه طولی در دایره

۱

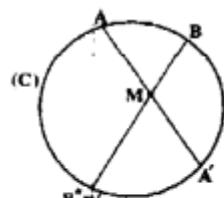
برهان: از A به A' و از B به B' وصل می کنیم، دو مثلث AMB' و A'MB متشابه اند. (۰/۲۵) زیرا:

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{A}MB' = \hat{A}'MB \\ \hat{A} = \hat{B} = \frac{\hat{A}'B'}{2} \end{array} \right. \Rightarrow \frac{MA}{MB} = \frac{MB'}{MA'} \quad (./25)$$

$$\Rightarrow MA \times MA' = MB \times MB'$$

خرداد ۹۴

۲

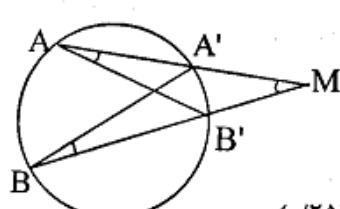
بر سه نقطه i A, A' و ii B, B' یک دایره می گذاریم (۰/۲۵) (دایره C) اگر این دایره از نقطه i بگذرد، حکم ثابت است (۰/۲۵). اما اگر این دایره از B' نگذرد، خط MB را در نقطه i دیگری مانند B'' قطع خواهد کرد. در این صورت خواهیم داشت: (۰/۲۵) $MA \cdot MA' = MB \cdot MB''$

از مقایسه i این رابطه با فرض قضیه، نتیجه می شود $MB' = MB''$ (۰/۰) و این نشان میدهد که B'' برابر با B' می باشد. این نتیجه با فرض قضیه مطابق است (۰/۰) یعنی دایره ای که بر سه نقطه i A, A' و ii B, B' گذشته است، از نقطه i B' نیز می گذرد. پس چهار نقطه i A, A', B, B' روی یک دایره واقع هستند.

دی ۹۰

توشهای برای موفقیت

ابتدا A را به A' و B را به B' وصل می کنیم. دو مثلث A'MB و A'MB' متشابه اند. (۰/۰) زیرا:

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{A} = \hat{B} = \frac{\widehat{A'B'}}{2} \quad \text{زاویه محاطی} \\ M \text{ مشترک} \end{array} \right. \Rightarrow \frac{MA}{MB} = \frac{MB'}{MA'} \quad (./25) \Rightarrow$$

$$MA \times MA' = MB \times MB'$$

ص ۷۶

رسم شکل (۰/۰)

خرداد ۹۴

ترسیم های هندسی

خرداد ۹۳

$$\begin{aligned} R = 9 \\ R' = 4 \end{aligned} \Rightarrow d = 12 \quad (\cdot / 25) \quad TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \quad (\cdot / 25)$$

$$5x + 2 = \sqrt{13^2 - (9 - 4)^2}$$

$$5x + 2 = \sqrt{169 - 25} = \sqrt{144} = 12 \quad (\cdot / 25)$$

$$\Rightarrow x = 2 \quad (\cdot / 25)$$

خرداد ۹۴

$$R = 3 \quad TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \quad (\cdot / 25)$$

$$R' = 8 \quad 5a - 3 = \sqrt{13^2 - (8 - 3)^2} \quad (\cdot / 25)$$

$$d = 13 \quad 5a - 3 = \sqrt{169 - 25} = \sqrt{144} = 12 \Rightarrow a = 3 \quad (\cdot / 25)$$

خرداد ۹۰

$$TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow TT' = \sqrt{36 - 1} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow TT' = \sqrt{35}$$

خرداد ۹۰

$$TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \quad (\cdot / 25) \Rightarrow 3a - 1 = \sqrt{100 - 36} \quad (\cdot / 25) = 8 \Rightarrow a = 3 \quad (\cdot / 25)$$

ایران نجیب

این دو دایره یک مماس مشترک داخلی دارند. ($d=R+R'$) زیرا مماس برون هستند.

خرداد ۹۱

توشهای برای موفقیت

یک مماس مشترک داخلی ($\cdot / 25$) و دو مماس مشترک خارجی ($\cdot / 25$) دارد.

$$R = 4 \quad TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \quad (\cdot / 25)$$

$$R' = 9 \quad TT' = \sqrt{(R + R')^2 - (R - R')^2} \quad (\cdot / 25)$$

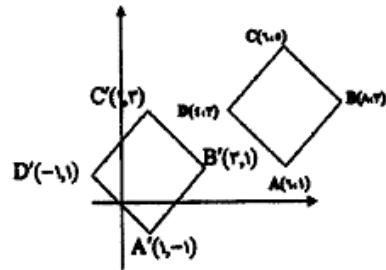
$$TT' = \sqrt{169 - 25} = \sqrt{144} = 12 \quad (\cdot / 25)$$

تبیه گنده: احمد ع پرش کلاس سوم ریاضی (ع) باوی

نگاشت

الف) $T(x, y) = (x - 5, y - 2)$

$$\left. \begin{array}{l} A(6, 1) \rightarrow A'(1, -1) \\ B(8, 3) \rightarrow B'(3, 1) \\ C(6, 5) \rightarrow C'(1, 3) \\ D(4, 3) \rightarrow D'(-1, 1) \end{array} \right\} \quad (4/25)$$

رسم شکل (4/5)

$$\left. \begin{array}{l} AB = \sqrt{(8-6)^2 + (3-1)^2} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2} \\ A'B' = \sqrt{(3-1)^2 + (1-(-1))^2} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2} \end{array} \right\} \quad (4/25) \Rightarrow AB = A'B' \quad (4/25)$$

$$\left. \begin{array}{l} m_{AB} = \frac{3-1}{8-6} = 1 \\ m_{A'B'} = \frac{1-(-1)}{3-1} = 1 \end{array} \right\} \quad (4/25) \Rightarrow m_{AB} = m_{A'B'} \quad (4/25)$$

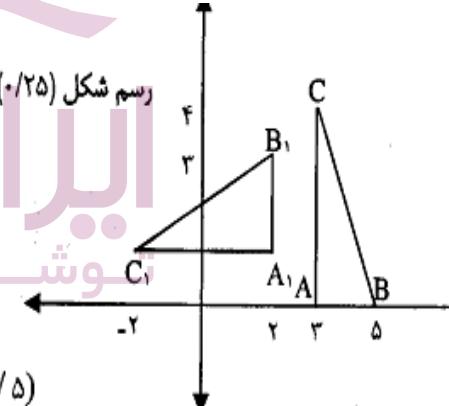
ج) بله، چون تبدیل انتقال ایزومتری است. (4/25)

$D(x, y) = (-y + 2, x - 2)$

الف) $\left. \begin{array}{l} A(3, 0) \xrightarrow{D} A_1(2, 1) \\ B(5, 0) \xrightarrow{D} B_1(2, 3) \quad (4/5) \\ C(3, 4) \xrightarrow{D} C_1(-2, 1) \end{array} \right\}$

ب) $\left. \begin{array}{l} A \xrightarrow{R} A'(0, 3) \\ B \xrightarrow{R} B'(0, 5) \quad (4/5) \\ C \xrightarrow{R} C'(-4, 3) \end{array} \right\}$

رسم شکل (4/25)

نتیجه ترکیب دوران R و انتقال T با تبدیل D یکسان است. (4/25) ص ۱۱۰

۳

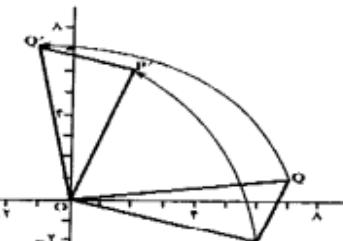
$$R(x, y) = (-y, x)$$

$$O(0,0) \rightarrow O'(0,0)$$

$$P(\varepsilon, -\varepsilon) \rightarrow P'(-\varepsilon, \varepsilon) \quad (0/25)$$

$$Q(\gamma, 1) \rightarrow Q'(-1, \gamma) \quad (0/25)$$

(رسم شکل ۵/۰)

$$\Rightarrow |PQ| = |P'Q'| \quad (0/25)$$

تحت این دوران طول پاره خط ها ثابت می ماند.

$$|PQ| = \sqrt{(\gamma - \varepsilon)^2 + (1 + \varepsilon)^2} = \sqrt{10} \quad (0/25)$$

$$|P'Q'| = \sqrt{(-1 - \varepsilon)^2 + (\gamma - \varepsilon)^2} = \sqrt{10}$$

$$m_{PQ} = \frac{1+\varepsilon}{\gamma-\varepsilon} = \varepsilon, m_{P'Q'} = \frac{\gamma-\varepsilon}{-1-\varepsilon} = -\frac{1}{\varepsilon} \quad (0/25)$$

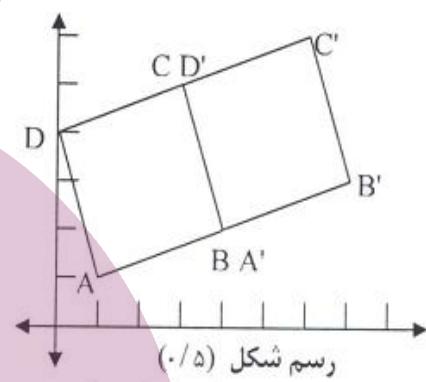
شیب خط ها ثابت نمی ماند (0/25)

۹۰

$$\vec{AB} = (3, 1) \quad (0/25)$$

$$\left. \begin{array}{l} A(1, 1) \rightarrow A'(4, 2) \\ B(4, 2) \rightarrow B'(\gamma, 3) \\ C(3, 5) \rightarrow C'(\varepsilon, 6) \\ D(0, 4) \rightarrow D'(3, 5) \end{array} \right\} \quad (0/5)$$

$$\vec{AB} = (3, 1) \xrightarrow{\text{بردار انتقال}(b)} T(x, y) = (x + 3, y + 1) \quad (0/25)$$

(رسم شکل ۵/۰)

۹۱

تکراری همانند سوال ۳

۴

۹۲

الف) هرگاه همه ی ضلع های یک چند ضلعی بر یک دایره مماس باشند، چند ضلعی را محیطی می نامند. (0/5)

ب) یک نگاشت از D به R ، یک عمل تغییر سازی است که به هر عضو مجموعه D یک و تنها یک عضو از مجموعه R را نظیر می کند. (0/5)

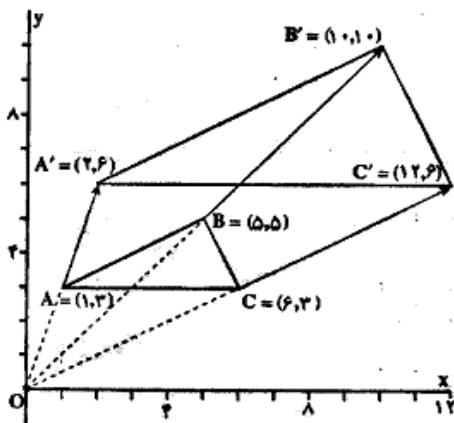
۹۳

پ) صفحه ی عمود منصف یک پاره خط، مکان هندسی نقطه هایی از فضای است که از دو سر آن پاره خط، به یک فاصله اند. (0/5)

توشهای برای موفقیت

۶

۹

الف) $D(x, y) = (2x, 2y)$
 $A(1, 2) \rightarrow A'(2, 6)$
 $B(5, 5) \rightarrow B'(10, 10)$
 $C(5, 3) \rightarrow C'(12, 6)$

رسم شکل (۰/۵)

$$\begin{aligned} \text{پ) } AB &= \sqrt{(5-1)^2 + (5-2)^2} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5} \\ A'B' &= \sqrt{(10-1)^2 + (10-6)^2} = \sqrt{80} = 4\sqrt{5} \end{aligned} \quad (\cdot / ۲۵) \Rightarrow A'B' = 2AB \quad (\cdot / ۲۵)$$

پ) این خط ها در مرکز تجانس هم‌مرستند. (۰/۲۵)

۸

T(x, y) = (x, 0) $\Rightarrow T(0, 1) = (0, 0)$ (

$$T(x, y) = \left(\frac{1}{2}, 0\right) = (x, 0) \Rightarrow x = \frac{1}{2} \quad (\cdot / ۲۵) \quad x^2 + y^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} y = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ y = -\frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases} \quad \text{ب) خط قاعده} \quad (\cdot / ۲۵)$$

۹

R(x, y) = (-y, -x)

$$A(2, 3) \xrightarrow{R} A'(-3, -2) \quad , \quad B(-1, 4) \xrightarrow{R} B'(-4, 1) \quad (\cdot / ۲۵)$$

$$AB = \sqrt{(-1-2)^2 + (4-3)^2} = \sqrt{9+1} = \sqrt{10}$$

$$A'B' = \sqrt{(-4+3)^2 + (1+2)^2} = \sqrt{1+9} = \sqrt{10} \quad (\cdot / ۲۵) \rightarrow AB = A'B' \quad (\cdot / ۲۵)$$

$$m_{AB} = \frac{-3-2}{-1-2} = -\frac{1}{3}, \quad m_{A'B'} = \frac{1+2}{-4+3} = -\frac{3}{1} \quad (\cdot / ۲۵)$$

$$\rightarrow m_{AB} \neq m_{A'B'} \quad (\cdot / ۲۵)$$

ایرانی

توشهای بران منزه

تشریف

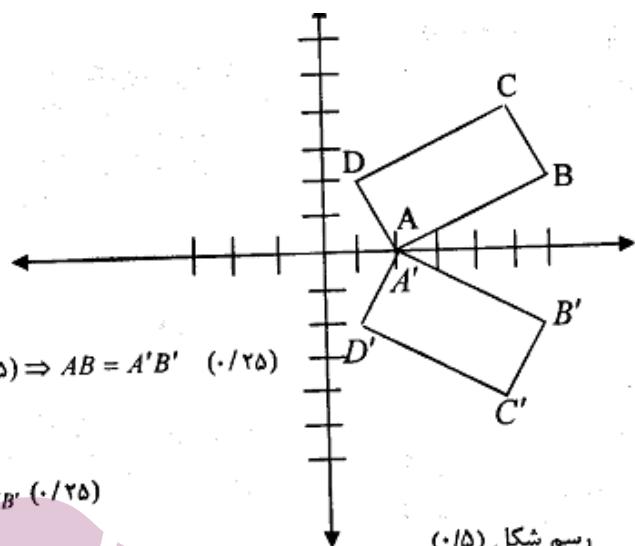
تشریف

تکراری همانند سوال ۷

۱۰

الف) $T(x, y) = (x, -y)$

$$\left. \begin{array}{l} A(2, 0) \rightarrow A'(2, 0) \\ B(5, 2) \rightarrow B'(5, -2) \\ C(5, 4) \rightarrow C'(5, -4) \\ D(1, 2) \rightarrow D'(1, -2) \end{array} \right\} (./25)$$

رسم شکل (۰/۵)

ج) به چون تبدیل، بازتاب اندیمه است. (۰/۲۸)

$T(x, y) = (x + 2, -y)$

$$\begin{aligned} A(3, 3) &\rightarrow A'(5, -3) \\ B(1, -1) &\rightarrow B'(3, 1) \quad (./5) \\ C(-2, 2) &\rightarrow C'(0, -2) \end{aligned}$$

$$|AB| = \sqrt{(3-1)^2 + (3+1)^2} = 2\sqrt{5} \quad (./25)$$

$$|A'B'| = \sqrt{(5-3)^2 + (-3-1)^2} = 2\sqrt{5}$$

$$m_{AB} = \frac{-1-3}{1-3} = 2, \quad m_{A'B'} = \frac{1+3}{3-5} = -2 \quad (./25)$$

(الف)

(ب)

بله این تبدیل ایزومنتری است. (۰/۲۵)

خیرشیب حفظ نمی شود. (۰/۲۵)

$T(x, y) = (x, y-2) = (-3, 0) \quad (./25)$

$$\Rightarrow x = -3 \quad (./25), \quad y = 2 \quad (./25)$$

$$T(x, y) = (2x + 1, 2y)$$

(الف) $\begin{cases} A(1, 2) \xrightarrow{T} A'(2, 4) \\ B(0, 0) \xrightarrow{T} B'(1, 0) \end{cases}$ (۰/۲۵)

(ب) $|AB| = \sqrt{(1-0)^2 + (2-0)^2} = \sqrt{5}$ (۰/۲۵)

$$|A'B'| = \sqrt{(2-1)^2 + (4-0)^2} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$$
 (۰/۲۵)

$$\Rightarrow |AB| \neq |A'B'|$$
 (۰/۲۵)

ج) تحت این دوران طول پاره خط ها ثابت نمی ماند . پس ایزو متري نیست. (۰/۲۵) ص ۸۸

انتقال

$$L: 2x - 2y - 6 = 0$$

$$T(x, y) = (x - 3, y + 1)$$

$A(0, -3) \xrightarrow{T} A'(-3, -2)$ (۰/۲۵)

$B(2, 0) \xrightarrow{T} B'(-1, 1)$ (۰/۲۵)

$$m' = \frac{1+2}{-1+3} = \frac{3}{2}$$
 (۰/۲۵) $\Rightarrow L': y - 1 = \frac{3}{2}(x + 1)$ (۰/۵) $\Rightarrow y = \frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$

$$T(x, y) = (x + h, y + k)$$
 (۰/۲۵)

$$A(-3, 5) \rightarrow B(1, 3) \Rightarrow \begin{cases} -3 + h = 1 \\ 5 + k = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} h = 4 \\ k = -2 \end{cases}$$
 (۰/۵)

$$\Rightarrow T(x, y) = (x + 4, y - 2)$$

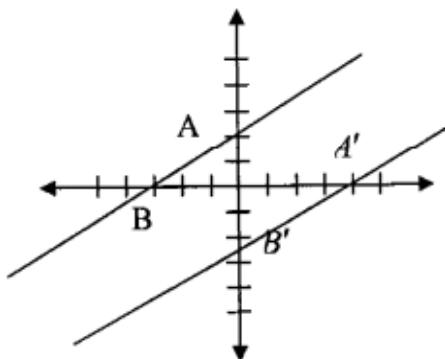
$$T(x, y) = (x + 4, y - 2); \quad 2y - 2x = 6$$

$A = (0, 2) \xrightarrow{T} A'(4, 0)$ (۰/۲۵)

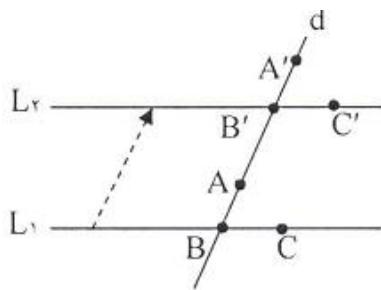
$B = (-3, 0) \xrightarrow{T} B'(-1, -2)$ (۰/۲۵)

$$m' = \frac{-2 - 0}{-1 - 4} = \frac{2}{3}$$
 (۰/۲۵)

$$y - 0 = \frac{2}{3}(x - 4)$$
 (۰/۲۵) $\Rightarrow 2y - 2x + 8 = 0$

(رسم شکل (۰/۵))

با توجه به شکل ، تحت انتقالی به موازات خط مورب d که خط L_1 را بر L_2 می نگارد ($\cdot/25$) خواهیم داشت ' $C \rightarrow C'$ ، $B \rightarrow B'$ و $A \rightarrow A'$ (۰/۲۵) بنابراین $\hat{ABC} = \hat{A'B'C'}$ ($\cdot/25$) $\hat{ABC} \rightarrow \hat{A'B'C'}$ ($\cdot/25$) یعنی زاویه های متناظر برابرند ($\cdot/25$) ص ۱۲۴

بازتاب

$$y = x - 4$$

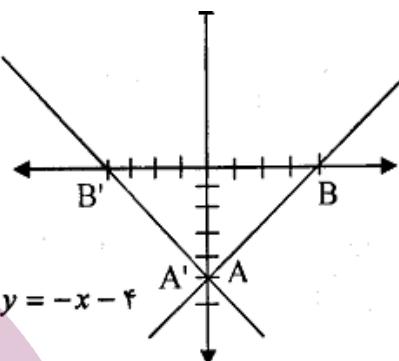
$$T(x, y) = (-x, y) \quad (\cdot/25)$$

$$A(0, -4) \xrightarrow{T} A'(-0, -4) \quad (\cdot/25)$$

$$B(4, 0) \xrightarrow{R} B'(-4, 0) \quad (\cdot/25)$$

$$m' = \frac{4}{-4} = -1 \quad (\cdot/25)$$

رسم شکل ($\cdot/5$)

نقطه $(-3, -1)$ تحت بازتاب نسبت به خط L روی $(3, 5)$ تصویر شده است ، بنابراین :

$$\text{AB وسط } M=(\cdot, 2) \quad (\cdot/25), \quad m_{AB} = \frac{5-(-1)}{3-(-3)} = 1 \quad (\cdot/25) \Rightarrow m_L = -1 \quad (\cdot/25)$$

$$\Rightarrow L: y - 2 = -x \quad (\cdot/25)$$

ایران توییق

توشهای برای موفقیت

تجانس

۱

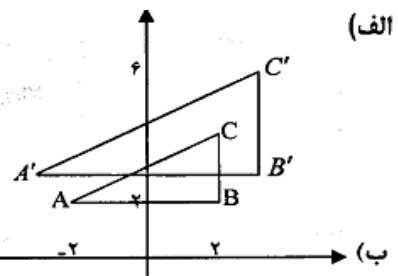
$$D(x, y) = \left(\frac{r}{k} x, \frac{r}{k} y \right)$$

$$A(-2, 2) \rightarrow A'(-\frac{2}{r}, \frac{2}{r})$$

$$B(2, 2) \rightarrow B'(\frac{2}{r}, \frac{2}{r}) \quad (./25)$$

$$C(2, -2) \rightarrow C'(\frac{2}{r}, -\frac{2}{r})$$

رسم شکل (۰/۵)

(b)

$$|AB| = \sqrt{(2+2)^2 + (2-2)^2} = 4 \quad (./25) \quad S = \frac{4 \times 2}{2} = 4 \quad (./25), S' = k^r S = \left(\frac{r}{2}\right)^2 S \Rightarrow S' = 9 \quad (./25)$$

$$|BC| = \sqrt{(2-2)^2 + (4-2)^2} = 2$$

پ) تجانس، انقباض است (۰/۲۵) چون $k > 1$. (./25)

۲

$$\left\{ (4 \rightarrow 2, 2 \rightarrow 1) \Rightarrow k = \frac{1}{2} \quad (./25) \right.$$

$$\left. D(x, y) = \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y \right) \quad (./25) \right.$$

نوع آن انقباض است (۰/۲۵)

۳

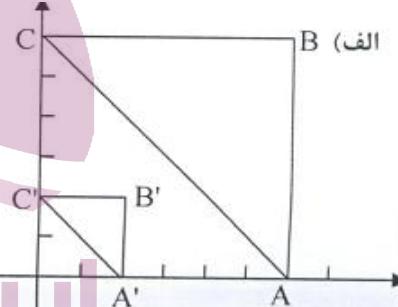
$$D(x, y) = \left(\frac{1}{3}x, \frac{1}{3}y \right)$$

$$A(6, 0) \rightarrow A'(2, 0)$$

$$B(6, 6) \rightarrow B'(2, 2) \quad (./5)$$

$$C(0, 6) \rightarrow C'(0, 2)$$

رسم شکل (۰/۵)

ب) تجانس، انقباض است (۰/۲۵) زیرا $0 < K < 1$. (./25)

۴

توشه‌ای برای موفقیت

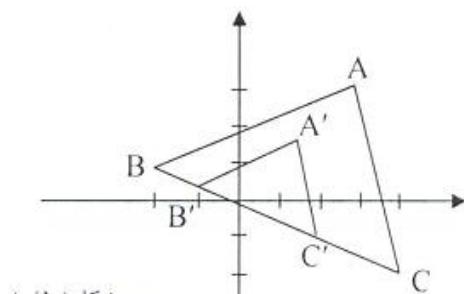
الف) $D(x, y) = \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y \right)$

$$A(2, 2) \rightarrow A'\left(\frac{2}{2}, \frac{2}{2}\right)$$

$$B(-2, 1) \rightarrow B'\left(-\frac{2}{2}, \frac{1}{2}\right) \quad (./75)$$

$$C(4, -2) \rightarrow C'\left(\frac{4}{2}, -\frac{2}{2}\right)$$

$$\hookrightarrow \frac{S_{A'B'C'}}{S_{ABC}} = k^r = \frac{1}{4} \quad (./25)$$

رسم شکل (۰/۵)

۱۱۶ ص

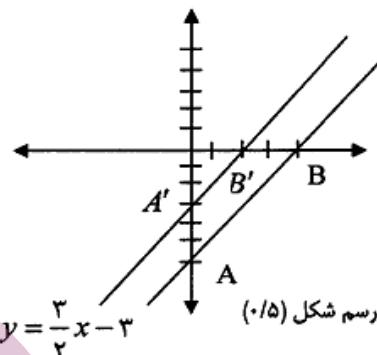
ج) این تجانس انقباض است . (۰/۲۵)

۵

سه مورد از ویژگی های زیر بیان شود: (هر مورد ۰/۲۵)

۱. تجانس شیب خط را حفظ می کند.
۲. تحت تجانس، مرکز تجانس ثابت میماند.
۳. تجانس طول را حفظ نمی کند. (مگر در حالتی که $K = 1$)
۴. تجانس طول را با ضریب K و مساحت را با ضریب K^2 تغییر می دهد.
۵. خط هایی که نقطه های ناظیر را به هم وصل می کنند، در مرکز تجانس همسنند.

۶

رسم شکل (۰/۰)

$$L: 3x - 2y - 12 = 0$$

$$D(x, y) = \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y\right)$$

$$A(0, -6) \xrightarrow{D} A'(0, -3) \quad (۰/۲۵)$$

$$B(4, 0) \xrightarrow{D} B'(2, 0) \quad (۰/۲۵)$$

$$m' = \frac{0+3}{2-0} = \frac{3}{2} \quad (۰/۲۵) \Rightarrow L': y - 0 = \frac{3}{2}(x - 2) \quad (۰/۲۵) \Rightarrow y = \frac{3}{2}x - 3$$

شکل (الف) انبساط (۰/۲۵)

شکل (ب) انقباض (۰/۲۵)

تبدیل یافته خط و معادله آن

۷

نقاطه های $A(0, 3)$ و $A'(0, -3)$ به ترتیب دو نقطهی دلخواه از دو خط داده شده هستند. (۰/۲۵) و محور تقارن از

نقاطهی P وسط AB موازی این دو خط می گذرد و جون دو خط موازی بند پس:

$$= m = m' = -1 \quad (۰/۲۵)$$

$$P = \left(\frac{X_A + X_B}{2}, \frac{Y_A + Y_B}{2} \right) = (0, 0) \quad (۰/۲۵)$$

$$\text{معادله محور تقارن: } Y - Y_P = (-1)(X - X_P) \rightarrow Y - 0 = (-1)(X - 0) \quad (۰/۲۵) \rightarrow Y = -X$$

۸

۹۲

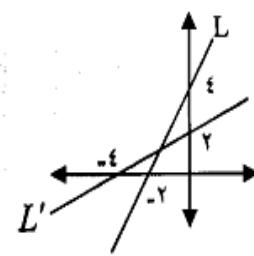
$$L: 2x - y + 4 = 0$$

$$R(x, y) = (-y, -x)$$

$$A(0, 4) \xrightarrow{R} A'(-4, 0) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$B(-2, 0) \xrightarrow{R} B'(0, 2) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$m' = \frac{2-0}{0-(-4)} = \frac{1}{2} \quad (\cdot / 2\Delta) \Rightarrow L': y - 0 = \frac{1}{2}(x + 4) \quad (\cdot / \Delta) \Rightarrow y = \frac{1}{2}x + 2 \quad (\cdot / \Delta)$$

خود را
نحوه

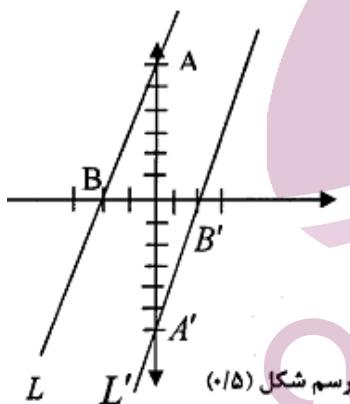
$$T(x, y) = (x, -y) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$A \in l \Rightarrow A = (0, 2) \xrightarrow{T} A' = (0, -2) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$B \in l \Rightarrow B = (2, 0) \xrightarrow{T} B' = (-2, 0) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$m_{A'B'} = \frac{y_{A'} - y_{B'}}{x_{A'} - x_{B'}} = \frac{-2 - 0}{0 - 2} \quad (\cdot / 2\Delta) = \frac{1}{2} \Rightarrow y - 0 = \frac{1}{2}(x - 2) \quad (\cdot / 2\Delta) \Rightarrow y = \frac{1}{2}x - 1$$

توضیحات

$$L: 2x - y + 4 = 0$$

$$R(x, y) = (-x, -y)$$

$$A(0, 4) \xrightarrow{R} A'(0, -4) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$B(-2, 0) \xrightarrow{R} B'(2, 0) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$m_{AB} = \frac{0+4}{2-0} = 2 \quad (\cdot / 2\Delta) \Rightarrow L': y - 0 = 2(x - 2) \quad (\cdot / 2\Delta) \Rightarrow y = 2x - 4$$

توشهای برای موفقیت

خود را
نحوه

$$L: 3x - y - 2 = 0$$

$$R(x, y) = (y, -x) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$A(0, -2) \xrightarrow{R} A'(-2, 0) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$B(1, 1) \xrightarrow{R} B'(1, -1) \quad (\cdot / 2\Delta)$$

$$m' = \frac{-1-0}{1-(-2)} = \frac{-1}{3} \quad (\cdot / 2\Delta) \Rightarrow L': y - 0 = \frac{-1}{3}(x + 2) \quad (\cdot / 2\Delta) \Rightarrow y = \frac{-1}{3}x - \frac{2}{3}$$

۶

$$L: 2x + y = \varepsilon \quad R(x, y) = (-y, x)$$

$$\begin{array}{c} A(0, \varepsilon) \xrightarrow{R} A'(-\varepsilon, 0) \\ B(2, 0) \xrightarrow{R} B'(0, 2) \end{array} \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$m_{A'B'} = \frac{2 - 0}{0 + \varepsilon} = \frac{1}{2} \quad (\cdot / 2\varepsilon) \Rightarrow L': y - 0 = \frac{1}{2}(x + \varepsilon) \quad (\cdot / 2\varepsilon) \Rightarrow y = x + \varepsilon$$

دی ۹۲

✓

$$R(x, y) = (y, -x) \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$x - 2y + \varepsilon = 0$$

$$A \in L \Rightarrow A = (0, \varepsilon) \xrightarrow{R} A'(2, 0) \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

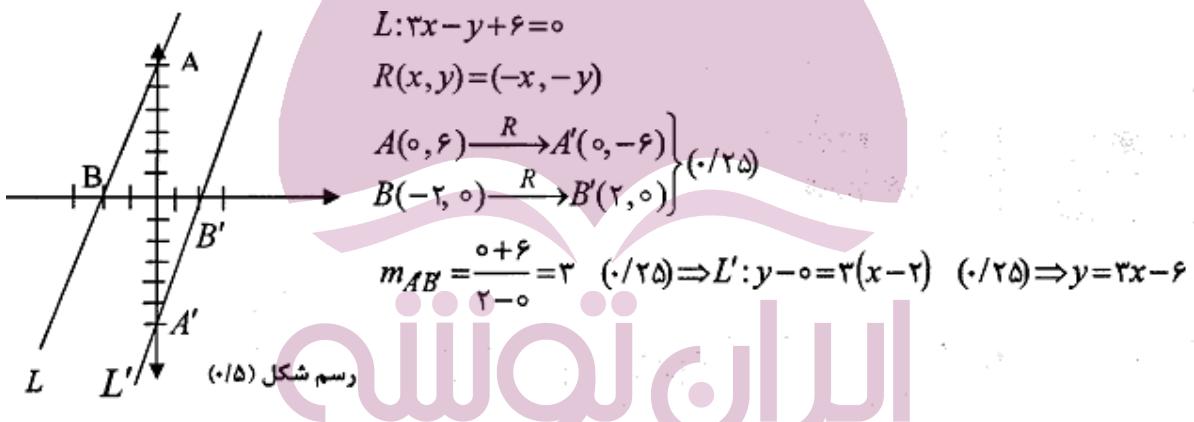
$$B \in L \Rightarrow B = (-\varepsilon, 0) \xrightarrow{R} B'(0, 2) \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$m_{A'B'} = \frac{\varepsilon - 0}{0 - 2} = -\frac{1}{2} \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$y - 0 = -\frac{1}{2}(x - 2) \quad (\cdot / 2\varepsilon) \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + \varepsilon$$

شماره ۹۰

Λ

شماره ۹۱

توشه‌ای برای موفقیت

$$L: 2x - 2y = \varepsilon$$

$$T(x, y) = (-y, -x) \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$A(0, -\varepsilon) \xrightarrow{R} A'(2, 0) \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$B(2, 0) \xrightarrow{R} B'(0, -2) \quad (\cdot / 2\varepsilon)$$

$$m' = \frac{-2 - 0}{0 - (-2)} = \frac{2}{2} = 1 \quad (\cdot / 2\varepsilon) \Rightarrow L': y - 0 = 1(x - 2) \quad (\cdot / 2\varepsilon) \Rightarrow y = x - 2$$

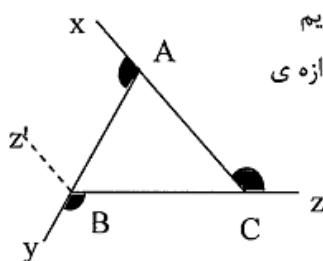
دی ۹۰

۹

اثبات با استفاده از ویژگی تبدیل ها

۱

ابتدا \overrightarrow{AX} را موازی \overrightarrow{BZ} رسم می کنیم سپس بردار \overrightarrow{AB} را بردار انتقال در نظر می گیریم، تحت این انتقال زاویه $\angle BAX$ به زاویه $\angle YBZ'$ منتقل می شود. (۰/۲۵) همچنین بردار \overrightarrow{CB} را بردار انتقال دیگری در نظر می گیریم که تحت این انتقال زاویه $\angle CBZ$ به $\angle ZCA$ منتقل می شود. (۰/۲۵) می دانیم که انتقال اندازه زاویه را حفظ می کند. (۰/۲۵) پس داریم:

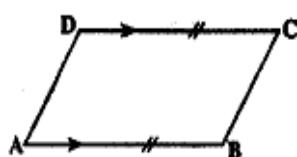
$$\overrightarrow{BAX} \xrightarrow{\overrightarrow{AB}} \overrightarrow{YBZ'}$$

$$\overrightarrow{ZCA} \xrightarrow{\overrightarrow{CB}} \overrightarrow{C\hat{B}Z'}$$

$$\angle YBC + \angle CBZ' + \angle YBZ' = 360^\circ \quad (۰/۲۵)$$

$$\angle YBC + \angle ZCA + \angle BAX = 360^\circ \quad (۰/۲۵)$$

۲

بردار \overrightarrow{AB} را به عنوان بردار انتقال در نظر می گیریم. (۰/۲۵) چون \overrightarrow{DC} و \overrightarrow{AB} موازی و مساویند بنابراین تحت این انتقال $\overrightarrow{DC} \xrightarrow{(۰/۲۵)} \overrightarrow{C}$ و $\overrightarrow{A} \xrightarrow{(۰/۲۵)} \overrightarrow{B}$ یعنی پاره خط AD بر پاره خط BC تصویر می شود (۰/۲۵) و چون انتقال ایزومنتری است (۰/۲۵) و شبیه خط را حفظ می کند (۰/۲۵) پس: $AD = BC$ و $AD \parallel BC$

۳

تحت یک دوران 60° حول نقطه C (۰/۲۵) ، مثلث ACD روی مثلث BCE تصویر می شود. (۰/۲۵) بنابراین $AD \rightarrow BE$ و AD ضلع BE را با زاویه 60° قطع می کند. (۰/۲۵) چون طول تحت دوران حفظ می شود پس $.AFB = 60^\circ$ و همچنین (۰/۲۵) $AD = BE$

۴

توشهای برای موفقیت

$$\begin{cases} OC = OA \\ A\hat{O}C = 180^\circ \end{cases} \Rightarrow (\text{تحت دوران } 180^\circ \text{ به مرکز } O) \quad A \longrightarrow C \quad C \longrightarrow A \quad (۰/۲۵)$$

$$\begin{cases} OB = OD \\ B\hat{O}D = 180^\circ \end{cases} \Rightarrow (\text{تحت دوران } 180^\circ \text{ به مرکز } O) \quad B \longrightarrow D \quad D \longrightarrow B \quad (۰/۲۵)$$

بنابراین (۰/۲۵) $\overrightarrow{BAC} = \overrightarrow{DCA}$ چون دوران اندازه زاویه را ثابت نگه می دارد پس

بنابراین (۰/۲۵) $AB \parallel CD$ به همین ترتیب $D\hat{A}C = B\hat{C}A$ می باشد بنابراین (۰/۲۵)

پس چهار خلعی $ABCD$ متوازی الاضلاع است.

۵

عمود منصف SR را به عنوان محور بازتاب در نظر می‌گیریم (۰/۲۵) با توجه به شکل تحت این بازتاب:

$$\left\{ \begin{array}{l} S \rightarrow R \\ P \rightarrow Q (\cdot / 25) \\ Q \rightarrow P \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} SP \rightarrow RQ \\ SQ \rightarrow RP (\cdot / 25) \\ PQ \rightarrow QP \end{array} \right\} \xrightarrow{(\cdot / 25)} \text{بازتاب ایزو متری است} \quad \left\{ \begin{array}{l} SP = RQ \\ SQ = RP \Rightarrow \triangle QPR \cong \triangle PQS (\cdot / 25) \\ PQ = QP \end{array} \right.$$

۶

PR را به عنوان محور تقارن در نظر می‌گیریم (۰/۲۵) تحت بازتاب نسبت به خط PR داریم :

$$\left\{ \begin{array}{l} S \rightarrow Q \\ P \rightarrow P \\ R \rightarrow R \end{array} \right\} \xrightarrow{(\cdot / 25)} S\hat{P}R \rightarrow Q\hat{P}R \quad (\cdot / 25)$$

اندازهٔ زاویهٔ تحت بازتاب ثابت می‌ماند. $\Rightarrow S\hat{P}R = Q\hat{P}R \quad (\cdot / 25)$

۷

فرض ABCD مربع و AE=AF حکم:

برهان: قطر AC که نیمساز زاویهٔ مربع نیز می‌باشد را رسم می‌کنیم. (۰/۲۵) در مثلث متساوی الساقین AEF نیمساز عمود منصف قاعدهٔ EF نیز هست. (۰/۲۵) بنابراین طبق این تبدیل داریم:

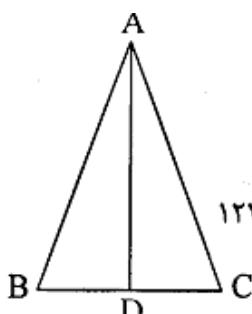
$$\left\{ \begin{array}{l} C \rightarrow C \\ E \rightarrow F \end{array} \right\} \quad (\cdot / 25) \quad \Rightarrow CE \longrightarrow CF$$

چون بازتاب محوری ایزو متری است (۰/۲۵) پس

۸

در مثلث ABC، AB=AC، ABC و نیمساز زاویهٔ A، ضلع BC را در D قطع می‌کند.

تحت بازتاب نسبت به خط AD (۰/۲۵)، خطی که شامل پاره خط AB است، روی خطی که شامل پاره خط AC است تصویر می‌شود. (۰/۲۵) چون AB=AC پس $B \rightarrow C$ بنابر این

$\hat{B} = \hat{C}$ (۰/۲۵) یعنی زاویه‌های مقابل به ضلعهای مساوی در مثلث متساوی الساقین برابرند. ص ۱۲۴

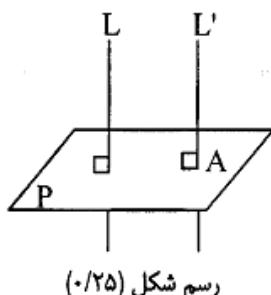
فصل چهارم هندسه ۲

خط و صفحه در فضا

۱		الف) نادرست (۰/۲۵)	ب) درست (۰/۲۵)	ج) درست (۰/۲۵)	د) درست (۰/۲۵)
۲		الف) دو (۰/۲۵)	ب) متنافر (۰/۲۵)	ت) موازی (۰/۲۵)	
۳		۱- خط و صفحه موازیند (۰/۲۵)	۲- خط برصفحه منطبق است (۰/۲۵)	۳- خط و صفحه متقطع اند (۰/۲۵)	
۴		الف) سه (۰/۲۵) ص ۱۳۱	ب) بی شمار (۰/۲۵) ص ۱۳۲	ج) موازی (۰/۲۵) ص ۱۴۳	د) موازی (۰/۲۵) ص ۱۵۷
۵		از دو خط L_1 و L_2 صفحه P را می گذرانیم (۰/۲۵). اگر L_3 در صفحه P باشد، حکم برقرار است (۰/۲۵) در صورتی که L_3 در صفحه P نباشد، چون L_3 با L_1 و L_2 متقطع است. پس صفحه P را در نقطه i مشترک L_1 و L_2 قطع می کند. (۰/۲۵) زیرا در غیر این صورت باید صفحه را در دو نقطه i و j متمایز قطع کند. یعنی L_3 به تمامی در صفحه P قرار می گیرد. که این خلاف فرض است. (۰/۲۵)			
۶		الف) خود - متشابه	ب) یک و تنها یک	پ) بی شمار	ت) چهار
۷		الف) چهار	ب) بی شمار	پ) موازی	ت) یک و تنها یک

۹۱	الف) نادرست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) پ) درست (۰/۲۵) ت) درست (۰/۲۵)	۸
۹۲	<p>۲- یک نگاشت از D به R، یک عمل تغییر سازی است که به هر عضو مجموعه D یک و تنها یک عضواز مجموعه R را نظیر می کند. (۰/۵)</p> <p>۳- دو خط در فضارا که در یک صفحه قرار نمی گیرند، دو خط متناور می نامیم. (۰/۵)</p>	۹
۹۳	<p>الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۴۵ ب) درست (۰/۲۵) ص ۱۵۴ پ) درست (۰/۲۵) ص ۱۴۶ ت) درست (۰/۲۵) ص ۱۳۶</p>	۱۰
۹۰	<p>الف) (۰/۲۵)-۳ و ۲ ب) سه (۰/۲۵) ج) خط (۰/۲۵)</p>	۱۱
۹۱	الف) نادرست (۰/۲۵)	۱۲
۹۱	تکراری همانند سوال ۵	۱۳
۹۱	<p>الف) دو خط در فضارا که در یک صفحه قرار نمی گیرند، دو خط متناور می گوییم. (۰/۵)</p> <p>ب) فرض کنید خط L بر صفحه P عمود است و آن را در نقطه A قطع کرده است. فرض کنید L' خط دلخواهی در صفحه P باشد. از نقطه A در صفحه P خط L' را به موازات L رسم می کنیم. (۰/۲۵) از آنجا که L بر L' عمود است و L با L' موازی است، L بر L' هم عمود است. (۰/۵)</p>	۱۴
۹۲	<p>الف) سه (۰/۲۵) ب) موازی (۰/۲۵) پ) همسر (۰/۲۵) ت) برهم عمود (۰/۲۵)</p>	۱۵
۹۳	<p>الف) عمود منصف (۰/۲۵) ب) خط (۰/۲۵) پ) صفحه (۰/۲۵) ت) موازی (۰/۲۵)</p>	۱۶

۱۷

از نقطه‌ی A خارج خط L' را موازی L رسم می‌کنیم (۰/۲۵)
نقطه‌ی A روی خط L' است.

طبق مسأله حل شده صفحه‌ی P را از نقطه‌ی A بر L' عمود می‌کنیم (۰/۲۵)
صفحه‌ی P بریکی از دو خط موازی عمود است پس بر دیگری
یعنی L' نیز عمود است. (۰/۲۵)

اگر صفحه‌ی P' نیز از A گذشته و بر L عمود باشد با P موازی خواهد بود. (۰/۲۵)
بنا براین P و P' برحمنطبقاند پس P یکتاست. (۰/۲۵)

فرزنداده ۹

فرزنداده ۱۰

فرزنداده ۱۱

فرزنداده ۱۲

فرزنداده ۱۳

فرزنداده ۱۴

فرزنداده ۱۵

فرزنداده ۱۶

۱۸

الف) به قطر AB (۰/۲۵) ص ۶۴ ب) یک به یک (۰/۲۵) ص ۱۳۱ ج) چهار (۰/۲۵) ص ۸۵ د) فصل مشترک (۰/۲۵) ص ۱۳۲

۱۹

ج) درست (۰/۲۵) ص ۱۵۵ ب) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۵۴ الف) درست (۰/۲۵) ص ۱۵۳

۲۰

پ) عمود منصف (۰/۲۵) ب) متنافر (۰/۲۵) الف) بی شمار (۰/۲۵)

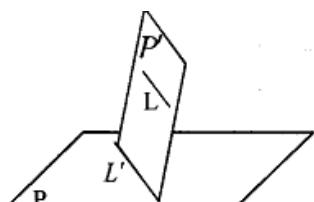
۲۱

ج) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۳۸ ب) درست (۰/۲۵) ص ۱۵۴ الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۴۵
د) درست (۰/۲۵) ص ۱۳۶ ه) درست (۰/۲۵) ص ۱۴۶ الف) درست (۰/۲۵) ص ۱۴۵

۲۲

ت) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) الف) درست (۰/۲۵)

۱

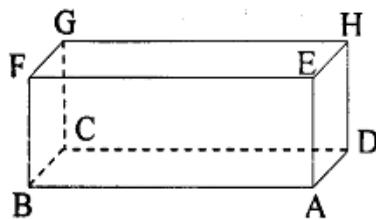

اگر خط P در صفحه L باشد حکم برقرار است. (۰/۲۵)

فرض کنیم خط L در صفحه P قرار ندارد. اگر L' خطی از صفحه P باشد
که با L موازی است، L و L' متمایزند. صفحه‌ای را که از این دو خط موازی
می‌گذرد P' می‌نامیم. (۰/۲۵) فصل مشترک دو صفحه P و P'

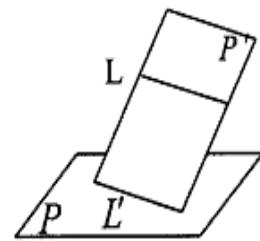
همان خط L' است. (۰/۲۵) اگر خط L صفحه‌ی P را قطع کند محل تقاطع روی فصل مشترک این دو صفحه قرار
دارد، (۰/۲۵) یعنی دو خط L و L' متقطع خواهند شد که خلاف فرض است. (۰/۲۵) پس خط L صفحه P را قطع
نمی‌گند و با آن موازی است. (۰/۲۵)

۲

- الف) خیر، عکس تالس در فضای برقرار نیست. (۰/۲۵)
- ب) در مکعب مستطیل رسم شده، خطوط AB و EF موازی هستند
و خط EH را قطع کرده است
ولی خط AB را قطع نکرده است. (۰/۵)
- رسم شکل (۰/۲۵)

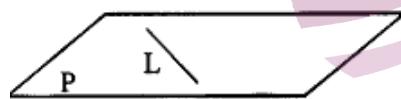
جزء ۲

- برای اثبات این قضیه دو حالت موازی بودن یک خط و یک صفحه در فضای برقرار می‌گیریم.
- الف) خط L در صفحه P قرار ندارد. فرض کنیم P' صفحه گذرنده از L باشد
که P را در خط L' قطع می‌کند. (۰/۲۵) L و L' هر دو در صفحه P' هستند
و یکدیگر را قطع نمی‌کنند (۰/۲۵) زیرا از متقاطع بودن L و L' نتیجه می‌شود
که خط L صفحه P را قطع می‌کند. که این خلاف فرض است. (۰/۲۵) پس باهم موازیند. (۰/۲۵)
- ب) خط L در صفحه P قرار دارد. پس در این حالت هر صفحه P' متمایز از P که از L می‌گذرد صفحه P را در همان خط L قطع می‌کند. (۰/۰) و درستی قضیه روشن است.

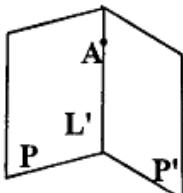
۴

- در صفحه P خط دلخواه L را رسم می‌کنیم. (۰/۲۵) سپس از نقطه A ، خط L' را موازی L رسم می‌کنیم. (۰/۲۵)
 L' با یکی از خط‌های صفحه P موازی است، پس خط L' با صفحه P موازی است. (۰/۲۵)

بیشمار خط از نقطه A به موازات صفحه P می‌توان رسم کرد. (۰/۲۵)

جزء ۳

ابراهیم توسلی

متنازع

متنازع

- فرض می‌کنیم خط L موازی دو صفحه P و P' باشد.
از یک نقطه A فصل مشترک مانند A خط L' را موازی L رسم می‌کنیم. (۰/۲۵)
چون خط L با صفحه P موازی است، خط L' به تمامی در صفحه P قرار دارد. (۰/۵)
با استدلالی مشابه خط L' به تمامی در صفحه P' قرار دارد. (۰/۲۵)

پس L' همان فصل مشترک دو صفحه P و P' است که با خط L نیز موازی است. (۰/۲۵)

۵

خط L را عمود بر صفحه P و خط L' را عمود بر خط L در نظر می‌گیریم. از نقطه‌ی A روی خط L خط L'' را موازی L' رسم می‌کنیم. (۰/۲۵) بنابراین $L'' \perp L$. صفحه‌ی شامل L و L'' را Q می‌نامیم. (۰/۲۵) فصل مشترک P و Q را L_1 می‌نامیم. بنابراین

$$\begin{aligned} L \perp L'' &\Rightarrow L_1 \mid\mid L'' \Rightarrow L_1 \mid\mid L' \\ L \perp L_1 &\end{aligned} \quad (۰/۱۵)$$

يعنى L' با يكى از خطوط صفحه‌ی P موازى است پس با P موازى است. (۰/۲۵)

تكراري همانند سوال ۱

از نقطه A صفحه P را عمود بر خط L رسم می‌کنیم. (۰/۰) همچنان از نقطه A صفحه Q را بر خط L عمود

رسم می‌کنیم. (۰/۰) فصل مشترک صفحه‌های P و Q يعني خط Δ جواب مسئله است. (۰/۰) زيرا

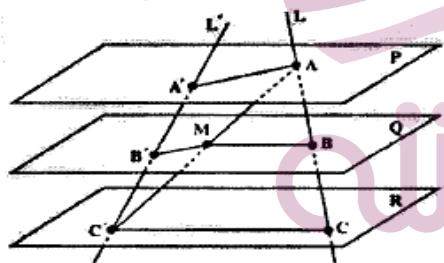
$$\left. \begin{array}{l} L \perp P \Rightarrow L \perp \Delta \\ L \perp Q \Rightarrow L \perp \Delta \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} \Delta \text{ برهر دو خط } L \text{ و } L' \text{ عمود است.} \\ \Delta \text{ منحصر به فرد هستند.} \end{array} \quad (۰/۲۵)$$

صفحه‌های P و Q برهم منطبق نیستند زيرا در غير اين صورت L و L' متنافر نیستند و اين خلاف فرض است. (۰/۰)

خط Δ منحصر به فرد است زира صفحه‌های P و Q منحصر به فرد هستند. (۰/۰)

برهان: طبق شكل AC' را رسم می‌کنیم. اين خط صفحه Q را در نقطه‌ی M قطع می‌کند. صفحه گذرنده از دو خط متقطع P_1 و AC و AC' را P_2 می‌نامیم. (۰/۰) در صفحه‌ی P_1 موزایند. (۰/۰) در صفحه‌ی P_2 با استفاده از قضيه تالس داریم:

$$\frac{AB}{BC} = \frac{AM}{MC'} \quad (۰/۰)$$

همچنان دو خط AA' و MB' در صفحه‌ی P_2 موزایند. (۰/۰)

$$\text{و در صفحه‌ی } P_2 \text{ با استفاده از قضيه تالس داریم: } \frac{A'B'}{B'C'} = \frac{AM}{MC'} \quad (۰/۰)$$

$$\text{از اين دو تناسب نتيجه می شود: } \frac{AB}{BC} = \frac{A'B'}{B'C'} \quad (۰/۰)$$

۱۰

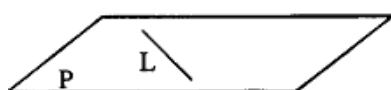
خط L را عمود بر صفحه P و خط L' را عمود بر خط L در نظر می‌گیریم. از نقطه‌ی A روی خط L خط L'' را موازی L' رسم می‌کنیم. (۰/۲۵) بنابراین $L \perp L''$. صفحه‌ی شامل L و L'' را Q می‌نامیم. (۰/۲۵) فصل مشترک P و Q را L_1 می‌نامیم. بنابراین

$$\begin{aligned} L \perp L'' &\Rightarrow L_1 \mid \mid L'' \Rightarrow L_1 \mid \mid L' \\ L \perp L_1 & \end{aligned} \quad (۰/۵)$$

یعنی L' با یکی از خطوط صفحه‌ی P موازی است پس با P موازی است. (۰/۲۵)

۱۱

در صفحه‌ی P خط دلخواه L را رسم می‌کنیم. (۰/۲۵) سپس از نقطه‌ی A ، خط L' را موازی L رسم می‌کنیم. (۰/۲۵)

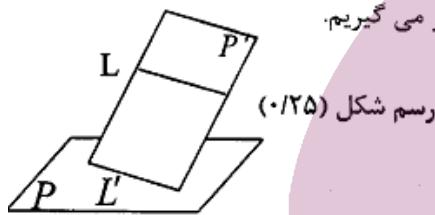

L' با یکی از خط‌های صفحه‌ی P موازی است، پس خط L' با صفحه‌ی P موازی است. (۰/۲۵)

بیشمار خط از نقطه A به موازات صفحه‌ی P می‌توان رسم کرد. (۰/۲۵)

۱۲

برای اثبات این قضیه، دو حالت موازی بودن یک خط و یک صفحه در فضارا در نظر می‌گیریم.

رسم شکل (۰/۲۵)

الف) خط L در صفحه P قرار ندارد. فرض کنیم P صفحه گذرنده از L باشد که P را در خط L' قطع می‌کند. (۰/۲۵)

و هر L' دو در صفحه P هستند و یکدیگر را قطع نمی‌کنند. (۰/۲۵)

زیرا از متقطع بودن L و L' نتیجه می‌شود که خط L صفحه‌ی P را قطع می‌کند، که این خلاف فرض است. پس باهم موازیند. (۰/۲۵)

ب) خط L در صفحه P قرار دارد. پس در این حالت هر صفحه P' متمایز از P که از L می‌گذرد، صفحه P را در همان خط L قطع می‌کند. (۰/۲۵) و درستی قضیه روشن است. ص ۱۳۹

۱۳

$$\frac{SA}{AM} = \frac{SC}{CP} = 1 \Rightarrow AC \parallel MP \quad (۰/۵)$$

$$\frac{SC}{CP} = \frac{SB}{BN} = 1 \Rightarrow BC \parallel NP \quad (۰/۵)$$

از مثلث MNP موازی است پس این دو صفحه با هم موازی هستند. (۰/۲۵)

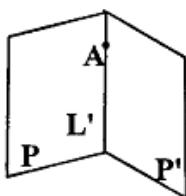
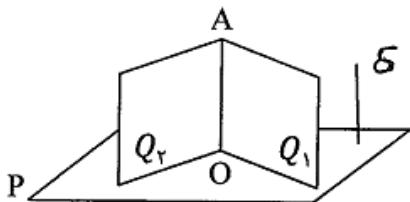
۱۴

فرض کنیم دو صفحه P و Q با صفحه R موازی باشند. فرض خلف اگر P با Q موازی نباشد (۰/۲۵)

آنگاه P صفحه Q را قطع می‌کند. از طرفی چون صفحه Q موازی با R است، پس صفحه P صفحه R را نیز قطع می‌کند. (۰/۵)

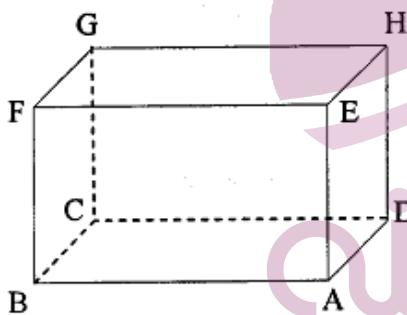
و این خلاف فرض است. (۰/۲۵) پس $P \parallel Q$. ص ۱۴۷

اگر دو صفحه‌ی متقاطع Q_1 و Q_2 بر صفحه‌ی P عمود باشند و AO فصل مشترک آنها باشد، خط δ عمود بر صفحه P را در نظر می‌گیریم می‌دانیم δ به موازات صفحه‌های Q_1 و Q_2 می‌باشد (۰/۲۵). بنابراین خط δ به موازات خط AO است (۰/۲۵) پس خط AO بر عمود P است. (۰/۲۵)

فرض می‌کنیم خط L موازی دو صفحه‌ی متقاطع P و P' باشد.
زیک نقطه‌ی فصل مشترک مانند A خط L' را موازی L رسم می‌کنیم. (۰/۲۵)
چون خط L با صفحه‌ی P موازی است، خط L' به تمامی در صفحه‌ی P قرار دارد. (۰/۰۵)
استدلالی مشابه خط L' به تمامی در صفحه‌ی P' قرار دارد. (۰/۰۵)
پس L' همان فصل مشترک دو صفحه‌ی متقاطع P و P' است که با خط L نیز موازی است. (۰/۰۵)

الف) در مکعب مستطیل رسم شده، خطوط AB و EF موازی هستند و خط EH را قطع کرده است ولی خط AB خط EH را قطع نکرده است. (۰/۰۵)

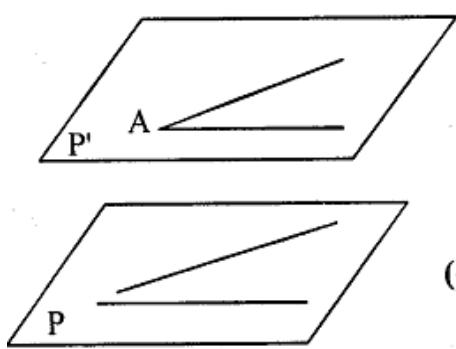
رسم شکل (۰/۰۵)

ب) در مکعب مستطیل بالا صفحه‌های $ABCD$ و $EFGH$ موازی هستند و خط AB در صفحه‌ی $ABCD$ قرار دارد و خط EH در صفحه‌ی $EFGH$ قرار دارد و خط AB و EH موازی نیست. (۰/۰۵)
(در صورتی که دانش آموز دو شکل رسم کرده باشد برای هر کدام (۰/۰۵) منظور شود.)

۱۹

از نقطه A ، دو خط متمایز موازی صفحه P رسم می کنیم ($۰/۲۵$)
صفحه i گذرانده از این دو خط جواب مستلزم است. ($۰/۲۵$)

زیرا دو خط غیر موازی از آن با دو خط غیر موازی از صفحه P
موازی است. ($۰/۲۵$)

رسم شکل ($۰/۲۵$)

۲۰

صفحه P' و P دو صفحه i موازی هستند و خط L با صفحه P موازی می باشد.

فرض می کنیم L با P' موازی نباشد (فرض خلف) ($۰/۲۵$)

در اینصورت قطعاً خط L صفحه i موازی آن یعنی P را نیز قطع خواهد کرد. ($۰/۲۵$)

واین خلاف فرض است. پس حکم برقرار است یعنی $P' \parallel L$ است. ($۰/۲۵$)

شطرنج بورس

شطرنج بورس

شطرنج بورس

تکراری همانند سوال ۱

۲۱

تکراری همانند سوال ۱

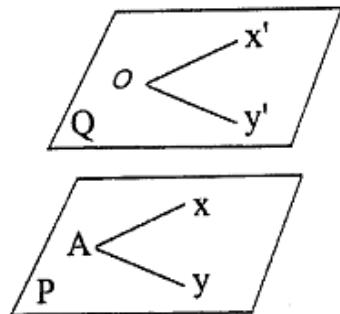
۲۲

ایران توشه

توشه‌ای برای موفقیت

دو خط AY و AX را در صفحه i در نظر می‌گیریم. (۰/۲۵)
 از نقطه O خطوط OY' و OX' را موازی خطوط AY و AX رسم می‌کنیم سپس صفحه Q گذرنده از دو خط OY' و OX' را رسم می‌نماییم (۰/۲۵)
 بنابراین صفحه P با صفحه Q موازی خواهد بود. (۰/۲۵)
 هر خطی که از نقطه O بگذرد با صفحه P موازی باشد در صفحه Q قرار می‌گیرد (۰/۲۵)
 زیرا درغیراین صورت صفحه Q را قطع می‌کند.
 بنابراین صفحه P را که موازی با صفحه Q است نیز قطع می‌کند (۰/۲۵)

هزار

فرض کنیم $P \parallel P'$ و $d \subset P$ اگر خط d با صفحه i متقاطع باشد پس صفحه i P با صفحه i P' متقاطع خواهد بود که این خلاف فرض است پس $P \parallel P'$. (۰/۲۵) بعکس فرض کنیم هر خط مانند d از صفحه i P با صفحه i P' موازی باشد. (۰/۲۵) اگر صفحه i P با صفحه i P' متقاطع باشد آنگاه در یک خط مانند L مشترک خواهد بود (۰/۲۵) اگر خط d در صفحه P متقاطع با L در نقطه A رسم شود خط d صفحه i P' را در نقطه i A قطع کرده است که این خلاف فرض است. (۰/۲۵) پس $P \parallel P'$

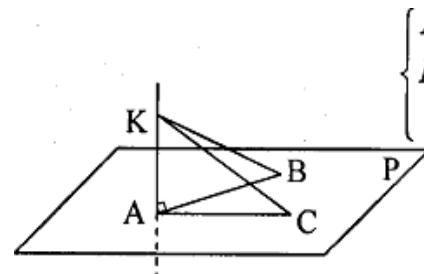
هزار

دو صفحه موازی P و P' و خط L روی P را در نظر می‌گیریم.
 فرض خلف: اگر L با P' موازی نباشد در نتیجه در نقطه‌ای مثل A آن را قطع می‌کند (۰/۲۵) چون P شامل L است پس $A \in P$ (۰/۲۵) $A \in P'$ در نقطه A پس P و P' در تناقض است (۰/۲۵) و این با موازی بودن P و P' در تناقض است (۰/۲۵) پس فرض خلف باطل و حکم برقرار است. عکس مطلب نیز درست است. (۰/۲۵)

هزار

خط‌ها و صفحه‌های عمود بر هم

۱

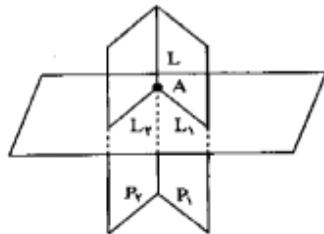

$$\left\{ \begin{array}{l} AB = AC \\ KB = KC \Rightarrow \triangle KAB \cong \triangle KAC (\text{ضلع مشترک}) \end{array} \right. \Rightarrow \hat{KAB} = \hat{KAC} = 90^\circ \quad (0/25)$$

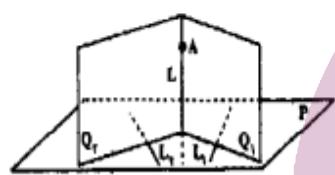
بنابراین KA عمود بر دو خط غیر موازی AB و AC در صفحه P می باشد

پس بنا بر قضیه اساسی تعامد KA بر صفحه P عمود است. (0/25) ص ۱۵۴

۲

الف) می توانیم از خط L بی شمار صفحه بگذرانیم. (0/25) دو صفحه P_1 و P_2 می نامیم. از نقطه A در صفحه P_1 ، خط L_1 را عمود بر L رسم می کنیم. (0/25) به طور مشابه، از نقطه A در صفحه P_2 ، خط L_2 را عمود بر L رسم می کنیم. (0/25) خط های L_1 و L_2 متقاطع اند. و خط L بر هر دوی آنها عمود است. طبق قضیه اساسی تعامد، خط L بر صفحه گذرنده از L_1 و L_2 نیز عمود است. (0/25) این صفحه همان صفحه مطلوب است.

ب) دو خط غیر موازی L_1 و L_2 را در صفحه P در نظر می گیریم. (0/25) از نقطه A صفحه Q را عمود بر L_1 رسم می کنیم. (0/25) و صفحه Q را عمود بر L_2 رسم می کنیم. (0/25) این دو صفحه متقاطع اند: فصل مشترک آنها را L' می نامیم. طبق قضیه اساسی تعامد، L بر صفحه P عمود است (0/25) و L' همان خط مطلوب است.

۳

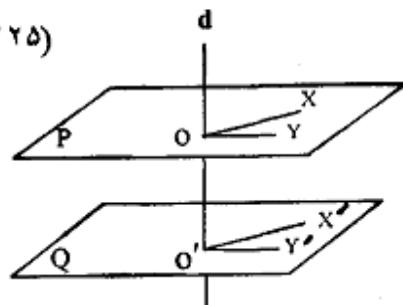
از نقطه A صفحه P را عمود بر خط L و صفحه Q را عمود بر خط L' رسم می کنیم. (0/25)
فصل مشترک صفحه های P و Q یعنی خط Δ جواب مسئله است. (0/25) زیرا:

$$\left. \begin{array}{l} L \perp P \Rightarrow L \perp \Delta \\ L' \perp Q \Rightarrow L' \perp \Delta \end{array} \right\} \Delta \text{ بر هر دو خط } L \text{ و } L' \text{ عمود است.} \quad (0/25)$$

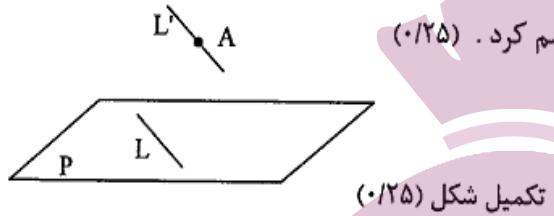
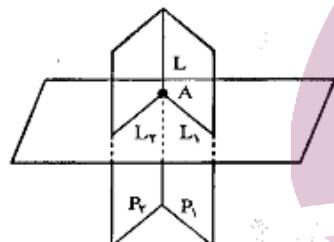
صفحه های P و Q بر هم منطبق نیستند زیرا در غیر این صورت L و L' متنافر نیستند و این خلاف فرض است. (0/25)
خط Δ منحصر به فرد است زیرا صفحه های P و Q منحصر به فرد هستند. (0/25) ص ۱۵۵

برهان: فرض می کنیم خط d بر صفحه P عمود باشد و $OY \parallel Q$. دو خط متقطع OX و OY را در صفحه P در نظر می گیریم ($0/25$) و $O'X'$ را موازی OX و $O'Y'$ را موازی OY در صفحه Q در نظر می گیریم ($0/25$)

$$d \perp P \Rightarrow \begin{cases} d \perp OX \Rightarrow d \perp O'X' (0/25) \\ d \perp OY \Rightarrow d \perp O'Y' (0/25) \end{cases} \Rightarrow d \perp Q (0/25)$$

در صفحه P خط دلخواه L را رسم می کنیم سپس از نقطه A ، خط L' را موازی L رسم می کنیم. ($0/25$)
با یکی از خط های صفحه P موازی است، پس خط L' با صفحه P موازی است. ($0/25$)

تکمیل شکل ($0/25$)

الف) می توانیم از خط L بی شمار صفحه بگذرانیم. ($0/25$) دو صفحه متمایز از این صفحه ها را P_1 و P_2 می نامیم. از نقطه A در صفحه P_1 خط L_1 را عمود بر L رسم می کنیم ($0/25$). به طور مشابه، از نقطه A در صفحه P_2 خط L_2 را عمود بر L رسم می کنیم. ($0/25$) خط های L_1 و L_2

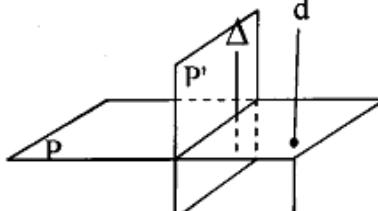
متقطع اند. خط L بر هر دوی آنها عمود است. طبق قضیه اساسی تعامد،

خط L بر صفحه گذرنده از L_1 و L_2 نیز عمود است. طبق قضیه همان صفحه مطلوب است. ص ۱۵۲

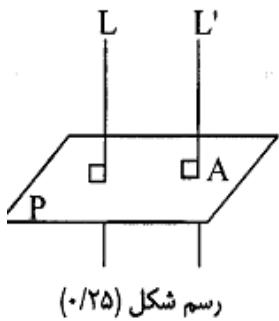
فرض کنیم $P' \perp P$ و $d \perp P'$ باشد. چون $P' \perp P$ پس خطی مانند Δ در صفحه P' قرار دارد به طوری که

$\Delta \perp P$ باشد ($0/25$) داریم:

$$\begin{cases} \Delta \perp P \Rightarrow d \parallel \Delta (0/25) \\ d \perp P \end{cases} \Rightarrow d \parallel P' (0/25)$$

گزینه های

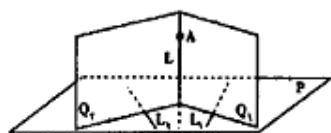

از نقطه A خارج خط L' را موازی L رسم می کنیم (۰/۲۵)
نقطه A روی خط L' است.

طبق مسئله حل شده صفحه P را از نقطه A بر L' عمود می کنیم (۰/۲۵)
صفحه P بریکی از دو خط موازی عمود است پس بر دیگری
یعنی L نیز عمود است. (۰/۲۵)

اگر صفحه P' نیز از A گذشته و بر L' عمود باشد با P موازی خواهد بود. (۰/۲۵)
بنا براین P و P' بر هم منطبق اند پس P یکتا است. (۰/۲۵)

گزینه های

دو خط غیر موازی L_1 و L_2 را در صفحه P در نظر می گیریم (۰/۲۵)

از نقطه A صفحه P را عمود بر L_1 (۰/۲۵) و صفحه P را عمود بر L_2 (۰/۲۵) رسم می کنیم. این دو صفحه متقطع اند :

فصل مشترک آنها را L می نامیم. طبق قضیه اساسی تعامد، L بر صفحه P عمود است (۰/۲۵) و L همان خط مطلوب است.

گزینه های

از نقطه A صفحه P را عمود بر خط L و صفحه Q را عمود بر خط L' رسم می کنیم (۰/۲۵).

فصل مشترک صفحه های P و Q یعنی خط Δ جواب مسئله است. (۰/۲۵) زیرا :

$$\left. \begin{array}{l} L \perp P \Rightarrow L \perp \Delta \\ L' \perp Q \Rightarrow L' \perp \Delta \end{array} \right\} \text{برهه دو خط } L \text{ و } L' \text{ عمود است. (۰/۲۵)}$$

صفحه های P و Q بر هم منطبق نیستند زیرا در غیر این صورت L و L' متنافر نیستند و این خلاف فرض است. (۰/۲۵)

خط Δ منحصر به فرد است زیرا صفحه های P و Q منحصر به فرد هستند. (۰/۲۵) ص ۱۵۵

ایران لوحی

توشهای برای موفقیت